

TROPIKŲ ELEGIJOS

A. BARONAS, Cicero, III.

Juokinga būtų betiegti, kad laikas palieka savo pėdas mėnesių, dienų ir valandų tarpais žmogaus veide ir sieloje. Nebesinori minėti nukartoto Gethės sakinio, jog, norėdamas pažinti poetą, turi pažinti jo kraštą, bet tai vis dėlto lieka neišgriaunama tiesa. Ir šiandien, ne vieno jaunesnių ar vyresnių poetų, ilgiau pabuvusių svetimoje žemėje, poezijoj atsisipindi svetimo krašto vaizdai. Čia noriu pakalbėti apie poetą Alfonso Griciaus antrąją poezijos rinkinį, pavadintą egzotiniu vardu "Tropikų elegijos". Autorius gyvena Australijoje. Kad šis pavadinimas neatsitiktinis, rodo ir visas knygos turinys, suskirstytas į keturis skyrius: Indijos vandenynas, Antrosios elegijos, Tropikai ir Šiaurė. Pirmuose trijuose skyriuose išimtinai dominuoja eilėraščiai, sukurti Australijos fone, pilni barzdotų magikų, kobrų, kasų lijanų, krumpelių eukaliptų ir oazių. Paskutiniame skyriuje yra septyni eilėraščiai, daugiau ar mažiau primenantį kraštą, kur žydi "ledinės rožės sausio speiguose". Tai tiek būtų apie turinį, kuris vienas neapsprendžia kūrinio vertės. Todėl norime pakalbėti apie formalinę eilėraščių vertę ir pažiūrėti, kiek yra tikrosios poezijos tuose tropiniuose eilėraščiuose.

Kai prieš keletą metų jaunas, šiuo metu dar neturįs trisdešimties metų, autorius debiutavo su rinkiniu "Žemė ir žmogus", buvo sutiktas įvairiai. Gal nieko nuostabaus, nes, anot J. Girciaus, "vienas yra poeto žodis, bet jo interpretacijų bus tiek, kiek bus skaitytojų", tačiau autoriui buvo prikištas neoriginalumas, konkrečiai poeto Nykos Niliūno sekimas. Nebėra reikalo čia tų istorijų kartoti, tačiau reikia suvokti, kad Gricius tenai nebuvo absoliučiai originalus. Galbūt tai įvyko pripuolamai, nes tiek Gricius, tiek anksčiau minėtas

poetas stipriybės sėmėsi iš tų pačių šaltinių — prancūzų, vokiečių ir anglų literatūros. Bet Tropikų elegijose autoriaus su nieku nebegalima sutapatinti. Jis gal truputį persunkus savo vaizdais, per daug orientiškas ir slėgiantis, tačiau originalus, savitas, kas svarbiausia, kupinas tikrosios poezijos. Ilustracijai pacentuojame keletą eilučių:

Atogrąžos, nuleidusios kasa
lijaną,

Suglebe iltis ramume,
Ir karščio bangos liečia ir šiu-
rena

Pravirusias jų lūpas šilkinės.

(Kaitra)

Autorius nori išlikti originalus ir savitas ne tik palyginimuose, metaforose, ne tik simboliuose ir kitose poetinėse priemonėse, bet vengia net ir rimų pasikartojimų, jis niekur nenusikalsta tikram kūriniui, jis nekartoja nuvalkiotų ir banalių sakinių, tačiau daugely vietų rimai per daug jau netikslūs, nedidele asonanso gaidelės tesuskambantys.

Karališkųjų palmių suglaus-
tos alėjos,
Musonų srovėse siūbavusios
lėnai,

Iš džiaugsmo ošdamos, ritmin-
gai ėję
I pasakiškas tropikų dienas.

(Galiheri)

Sunku ne literatūros žurnale smulkiau ir išsamesniau panagrinėti, tegul ir nedidelę poezijos knygėlę, bet šiuo bendru aptarimu pastebime, kad Gricius — nauja literatūrinė jėga, savita, įjėskanti, gili ir originali. Mėgstančių poeziją rinkinys bus mieliai skaitomas keletą kartų, nes tikroji poezija kiekvieną kartą sukelia naujų estetiinių emocijų.

Knyga iliustruota T. Valiaus medžio režiniais, tik pats išleidimas truputį perkuklus. Leidėjas — "Australijos Lietuvis", tiražas 400 egz., 64 psl. Kaina nepažymėta.

Alfonsas Gricius

Žiema

Lėdinės rožės sausio speiguose
Sužydi puokštėmis languos naktų.
Ir tiesia jos akis kristolines
I baltus, į užmigusių laukus.

Sušalę toliai žemės užsngtos
Banguoja, bėga sniego kauburiais
Ir kartais suspiegia beržų šakoms,
Tarytum plieno smuikais nulaužtais.

Ir, sklaidama alsavimą mirties,
Žiema ūmai po arkomis nakties
Pakyla diriguoti siautuly,

Ir tolimiausiais pakraščiais palšais
Sujunda pūgų dulkini pulkai
Ir ima skriet per žemę žvengdami.

Rytai

Ar aušros keliai, ar saulės krenta
Už okeanų paslaptinių ir kurčių,
Ugniniuos atspalviuos žėruoja orientai,
Kaskart atverdami pavidalus kitus.

Ir tartum Gango srovės ramios
Vienodam nuolatiniam plaukime,
Jie miltiškių dienų šešėliuose gyvena,
Lyg užmigdyti pasakų ritme.

Išsineria jų uostai, lyg mįslingi sfinksai, —
Su maldininkų, su pavargėlių būriais,
Su šokančiom, lyg liepsnos, moterim aistringom
Egzotiškuose scenų žiburiuos.

Ir gatvių labirintuos magikai barzdoti
I fletas pučia valandom ilgom,
Ir juos išgirdusios užsniesta kobros
Nežinomų gyvenimų sapnuot.

Ar aušros keliai, ar saulės krenta
Už okeanų paslaptinių ir kurčių,
Ugniniuos atspalviuos žėruoja orientai,
Kaskart atverdami pavidalus kitus.

Iš rinkinio "Tropikų elegijos"

žaidimus, skaitybą, pramogų lankymą ir dalyvavimą jaunimo organizacijose. Gale pridėta 10 tautinio ugdymosi dėsnių lietuviškajam jaunimui ir 10 priminių veikėjų — visuomenininkui.

Iš praktiškos pusės

Nors kiekvienas klausimas paliečiamas ir iš teorinės pusės, tačiau tik tiek, kiek būtinai reikalinga dalykui suprasti. Šiaipgi, būdamas pedagogas praktikas, V. Čižiūnas visus klausimus patiekia iš praktinės pusės, su atitinkamais patarimais, nurodymais ir pavyzdžiais. Tarp kitko gražiai pavaizduota, kaip kiekvienas tėvas ar motina gali be didelio vargo sau ir vaikui išmokyti jį lietuviškai skaityti ir rašyti. Trumpai paliesti svarbiausi namų auklėjimo momentai, išdėstyta, kaip kiekvienam atveju auklėtojai turėtų pasielgti.

Knygos autorius nevertina garsiai besireklamuojančio modernaus laisvojo auklėjimo ir lai kosi tvirtų tradicinio auklėjimo pagrindų. Jo šviesoje jis sprendžia bausmių, moralinio auklėjimo, lytinio švietimo, charakterio ugdymo ir kitus svarbiuosius klausimus.

Dėl precizijos ir informacijų

Skaityto teorinių klausimų aiškinimą, kaip pasigendama aptarimų precizijos. Autoriui trūko informacijų ir apie lietuviškų dalykų mokymą lietuvių parapišose mokyklose. Pvz., autoriui nežinoma, kad šešiose Chicago ir jos priemiesčių lietuvių parapišose mokyklose jau treti metai lituanistiniai dalykai įtraukti į bendrą pamokų lentelę ir kasdien jie mokomi tremtinių lietuvių mokytojų, o Ciceros parapišose mokykla turi net atskirą lituanistikos klasę, išpuosą devynių žymiausių lietuvių dailininkų originaliais paveikslais ir skulptūromis.

• Kum. Juozas Breiva uolus kultūrininkas ir knygnešys, yra miręs 1939 m. sausio 21 d., taigi prieš 15 metų. Buvo uolus visuomenininkas, veiklus šaulys. Jau besimokydamas Mintaujos ir Panevėžio gimnazijose reikėsi lietuviškame darbe. 1913 m. baigęs seminariją buvo paskirtas į aplenkintą Rodūnės parapiją. Čia ėmė platinti lietuviškas knygas, lietuviškai katekizuoti vaikus, netgi įtaisė lietuviškų spalvų vėliavą su lietuvišku užrašu bažnyčioje. Lenkų skundžiamas turėjo keltis į Molėtus — Daugus. Čia dirbo drauge su klebonu kun. Vl. Mironu. Abudu prisiėgė nemažai lietuviškų mokyklų, draugijų, ruošė kursus mokytojams, kai po Didžiojo karo Lietuvoje jų buvo taip mažai, steigė kooperatyvus. Perkeltas į Linkmenis palaikė ryšį su lietuvišiais partizanais ir kai lenkai okupavo Linkmenų miestelį, jam teko kraustyti kitapus demarkacinės linijos. Čia, Kirdeikiuose suorganizavo parapiją, pastatė bažnyčią, parapijos namus, pavadindamas juos šio krašto šviesio kuno. Silvestro Gimzausko vardu. Gyvendamas prie sienos daug lietuviškų knygų pergabendavo į Vilniaus kraštą. Už nuopelnius Lietuvai apdovanojtas Šaulių Žvaigžde. Buvo vienas uoliausių Vilniui vaduoti sąjungos nariu ir daug pasidarbavo liaudies švietimo srityje.

• Juozas Kėkštas išvertė keletos mūsų poetų eilėraščių į lenkų kalbą. Eilėraščiai buvo išspausdinti lenkų mėnesiniame žurnale "Kultūra", leidžiamame Paryžiuje. Tą žurnalą redaguoja J. Giedroyc. Tarp jo bendradarbių minimos pavardės iš Lietuvos kilusių žmonių: Zigmontas Laurinavičius, Stanislovas Kosciolkovskis. Jame taipgi rašo St. Vestfalis, kuris lituanistiką studijavo Kauno universitete (1934—1937 m.), vėliau Varšuvos universitete buvo asistentas ir lietuvių kalbos lektorius, o paskiau — spaudos atnaitė Kaune. Žurnalo redakcija jį vadina autoriumi visos eilės studijų iš lietuvių ir lenkų kalbų srities.

• Prie vienos baltų kronikos šiuo metu dirba Traugott v. Stačkelberg, vokiečių rašytojas, ke lių beletristinių knygų autorius. Gimęs 1891 m. Estijoje, mokėsi Estijos, Vokietijos, Suomijos ir Rusijos universitetuose. Gerai pažįsta Baltijos erdvę ir Sibirą. Didelio pasisekimo Vokietijoje susilaukė pereitais metais išleistas jo romanas "Ma non de Carmignac". Gyvena Hergau, b. Tengen, Vokietijoje, verčiasi medicinos gydytojo praktika.

• Juozas Gobis, šiuo metu gyvenęs Los Angeles mieste ir gausiai bendradarbiaujas "Drauge" bei kituose lietuvių laikraščiuose, daugelio psichologinių filosofinių veikalų autorius, pradėjo 60-sius amžiaus metus. Šia proga ruošia naują leidinį, kuriame panaudos kaikiuriuos savo straipsnius bei kitą medžiagą. Šis mūsų kultūrininkas spaudoje dirba jau nuo 1919 metų, taigi — 35 metai — ir jo parašytų dalykų susidarytų pora dešimtų tomų.

Alfonsas Gricius

• Prel. Jonas Ambotas šiemet, sausio 22 d., sulaukė 85 m. amžiaus. Besirūpindamas kultūriniais lietuvių parapijos reikalais Hartforde įkūrė ne tik parapijos pradžios, bet ir augstąsias mokyklas, pastatė bažnyčią ir domisi lietuvišku veikimu bei lietuvių reikalais. Ilgėdamasis gimtojo krašto lankėsi Lietuvoje. Nors yra vyresnio amžiaus, bet, palyginti, dar yra pajėgus.

• Venancijaus Ališo eilėraščių knygą "Cascata Cristalina" jau pereitų metų pabaigoje išleido "Bendrija" Vokietijoje. Mūsų poetas šiuo metu gyvena Brazilijoje, palei Sao Paulo miestą.

• "Knygų Lentyną" prenumeravo 1953 metais: JAV-se 41, Kanadoje 5, Vak. Vokietijoje 3, Australijoje 3, D. Britanijoje 1, Švedijoje 1, Irake 1. JAV-se daugiausia prenumeratorių gyveno Illinois valstybėje (15 prenumeratorių), Massachusetts valstybėje (7 pren.), New Yorko valstybėje (5 pren.) ir Pensilvanijos valstybėje (4 pren.). Prenumeratorių tarpe 2 JAV universitetų bibliotekos (Philadelphia ir Urbana), 4 seni atviečiai ir 35 nauji atviečiai. Iš prenumeratorių surinktų pinigų (\$78.00) pakaktų vienam "Knygų Lentynos" numeriui išspausdinti ir pasiųsti jį prenumeratoriams ir kitiems, t. y. Lietuvos diplomatom ir konsulams, laisvinimo komitetams, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komitetams, visiems lietuvių spaudos organams, lietuvių ir kitataučių mokslo įstaigoms, kaikiuriems tautos veteranams ir t. t. Iš viso buvo siunčiama 350 egz.

Netekus pašalpos iš Lietuvos laisvinimo veiksmų "Knygų Lentynos" nuostolius apmoka pats redaktorius — leidėjas A. Ružancovas. Tačiau jo uždavimas maisto parduotuvėje, kaip ir kitų paprastų darbininkų, tėra pakankamas pačiam su žmona kukliai pragyventi. Jei nebus gauta iš kur nors lėšų, kovo mėnesį bus išspausdintas paskutinis 11—12 "Knygų Lentynos" numeris ir tada A. Ružancovas bandys bent mašinėlę keletą egzempliorių "Knygos Lentynos" atmušti, o tai labai vertingas mūsų bibliografinis leidinys.

• A. Vilainis - Sidlauskas, išleido antrą tomą F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė". Šiame tome telpa trečia ir ketvirta šio nesenančio veikalo dalis. Iš viso romanas turi šešias dalis, taigi susilauksime dar vieno tomo. Vertimas darytas J. M. Balčiūno. Knyga turi 257 pusl., spausa ofsetu, išleista gerai. Romanas parašytas beveik prieš 90 metų, bet jis tebėra gyvas visose tautose, išverstas į daugelį kalbų, giliai svarsto psichologinius žmogaus pergyvenimus.

• Vilis Bražėnas, humoristas, žinomas savo slapyvardžiu Bražvilis, su savo feljetonais ir humoreskomis rodosi ne tik periodinėje spaudoje, bet ir scenoje. Numatoma, kad kovo 7 d. dalyvaus Worcesteryje, Mass., o balandžio 26 d. — Bostone. Nuolatinė gyvenamoji vieta — Stamford, Conn.

• Naujos knygos dar prieš Velykas numatoma, išeis šios: Jono Aisčio "Apie laiką ir žmones", B. Sruogos "Milžino pūkamsėje", N. Gogolio "Mirusių sielų".

Knyga, kurios seniai pasigedome

P. MALDEIKIS, Cicero, III.

Gyvendami savo krašte ir turėdami savo auklėjimo tradicijas, mes geriau orientavomės, kaip vaikai turi būti auklėjami, ko ir kaip tėvai turi siekti, auklėdami savo vaikus. Išsklidę po pasaulį, lietuviai tremtiniai įvairiose šalyse rado kitokią auklėjimą, neretai ir kitokias pažiūras į vaiką ir jo auklėjimą. Dugeliui tėvų, ypač jaunesniems tėvams, pasidarė nebeaišku, kaip čia vaikus auklėti: laikyti tos auklėjimo tvarkos, kurioje jie patys buvo Lietuvoje auklėti ar auklėti juos "moderniškai" ir "pažangiai", kaip jie rado kaikiuriuose kraštuose. Ypač daugumą tėvų prislėgė klausimas, kaip pertiekti jiems savo tautinį palikimą ir išauklėti juos tautiškai atsparius? Šiuo atžvilgiu turime gerą daug nukrypimų. Labai dažnai spaudoje ir kultūrininkų bei visuomenininkų pokalbiuose nusiskundžiama, kad jaunimo auklėjimas menkėja, kad jis eina mažiau pasipriešinimo kryptimi, kitaip tariant, pavėjui.

Tautinis auklėjimas šeimoje

Šiose sąlygose pedagogo Vaclovo Čižiūno "Tautinis auklėjimas šeimoje" tėvams bus tikra pagunda, nes jis labai gražiai, trumpai ir aiškiai atsako į visus tuos klausimus, kurie daug kam atrodo nebeaiškūs.

Nors knyga ir pavadinta šei-

Vaclovas Čižiūnas

mos tautinio auklėjimo vadovu, tačiau ji neapsiriboja vien tautinio auklėjimo klausimu ir duoda visą šeimos auklėjimo sistemą. Knygoje tėvai pirmiausia ras trumpai ir aiškiai atpasakojamus tautinio auklėjimo vadovu, tačiau ji neapsiriboja vien tautinio auklėjimo klausimu ir duoda visą šeimos auklėjimo sistemą. Knygoje tėvai pirmiausia ras trumpai ir aiškiai atpasakojamus tautinio auklėjimo vadovu, tačiau ji neapsiriboja vien tautinio auklėjimo klausimu ir duoda visą šeimos auklėjimo sistemą.

Sekmadienį, sausio 31 d., stato savo premjerą M. Petrausko "Šienapjūtė"

Kakariokos ir Stelingio laimėjimai Čilėje

DR. T. NARBUTAS, Brooklyn, N. Y.

Kai 1948 metais Čilės Valpa-raiso uoste sutikau iš Europos atvykstančius mūsų studentus Kakarioką ir Stelingį, pagalvo-jau, kad tiems vyrukams nebus lengva. Žemės drebėjimas ir ne-įprastas klimatas jaunuolių ne-pabaidys, bet sunkios pragyve-nimo sąlygos ir naujos kalbos mokymasis jų dalį pakartins.

Kai vėliau sužinojau, kad jaunas poetas Stelingis nusimo-ges studijuoti ispanų kalbą ir literatūrą dviejuose Santiago universitetuose, mėginau atkal-bėti, manydamas, kad poetas per augštai šoka. Dabar turiu prisipažinti, kad buvau arba per senas, arba per praktiškas savp patarimais. Štai Julius Ka-karioka jau profesoriusa Santiago universitete, o Paulius Stelingis gavo diplomus abiejose universitetuose. 1953 metų birželį Santiago Valstybinis universitetas mūsų poetui su-teikė visuotinės literatūros li-cenciatos laipsnį. Jo diplominis darbas apie modernų poetą Car-los Pezoa Vėliz už kelių mėne-sių buvo pradėtas spausdinti Čilės Concepcion universiteto leidžiamame žurnale "Ate-

nea". Vėliu tas darbas bus iš-leistas atskira knyga. Šių metų pradžioje Čilės Ka-taliki universitetas mūsų jau-nąjį poetą apvainikavo ispanų kalbos ir literatūros mokytojo titulu. Jo baigmės egzaminai ir diplominio darbo gynimas įvertinti pažymiu "labiau negu labai gerai".

Paulius Stelingis yra pirma-sis užsienietis, kilęs ne iš ispa-niškų kraštų, kuris gavo ispa-nų kalbos ir literatūros moky-tojo titulą tame universitete. Atsimenu, net profesoriai bu-vo paabejoję apie to jaunuolio užsimojimus. Jei kokį kitą da-lyką, bet ne ispanų kalbą im-tų studijuoti... O dabar, mat, ir mes ir profesoriai, džiaugiamės to jaunuolio laimėjimais. Jo ty-lus veržlumas ir darbštumas daugeliui galėtų būti pavyzdži-uis. Praeitame šimtmetyje Čilėje buvo išgarsėjęs lietuvis profe-sorius Ignas Domeika, buvęs net Santiago universiteto rek-toriumi. Mūsų jaunieji lietuviai — Julius Kakarioka ir Paulius Stelingis — stovi gerame ke-lyje būti garsiais lietuviais dre-bančiojo indėnų žemėje — Čilėje.

Gasparas Velicka
Režisiorius M. Petrausko
"Sienapjūtės"

● **Jadvyga Pšemenekaitė** — Garolienė, buv. Vilniaus Amatų mokyklos mokytoja, po ilgos ir sunkios ligos mirė sausio 9 d. Davos Platz sanatorijoje, Šveicarijoje. Baigusi gimnaziją Kėdainiuose, ji lankė Kaune Augš-tąją Dailės darbų mokyklą, ku-rią baigė labai gerai. Lygiagre-čiai ji studijavo Vyt. Didž. uni-versitete humanitariniame fa-kultete filologiją, pasirinkdama specialybę prancūzų kalbą. Bai-busi studijas Lietuvoje, išvyko Prancūzijoje, kur vienerius me-tus gilino žinias Parjžiaus Eco-le Pigier d'Haute couture ir kar-tu lankė Sorbonos universitetą, studijuodama prancūzų kalbą. Tretyje buvo įstočiusi Freibur-gės, Vokietijoje, į prof. V. K. Jonyno Memo institutą, kurio nebaigusi persikėlė vėl į Pary-žį ir gavusi ten darbą pagal savo specialybę, apsigyveno pa-stoviai.

Sunkios gyvenimo sąlygos greit pakiro tremties nusilpnin-tas jėgas ir su didžiausiu kan-trumu ir atkaklia kova nepavy-ko jai nugalėti sunkios ligos.

„Davos Platz sanatorijoje g-dosi velionės sesuo Marija Mil-vydienė, buv. partizano dipl.inž. J. Milvydo našlė.

● **Alė Rūta** parašė psicholo-ginį romaną „Duktė“. Veikale vaizduojamas jaunos, iš kaimo kilusios inteligentės gyvenimas

gimnazistės laikotarpyje, jos jaunystės romantika, šeimyninė drama, jos konfliktas tarp as-meniškos laimės ir pareigos. Aprašomosios Augės gyvenimas vystosi Lietuvos kaime, Kaune, Vilniuje, Vokietijos stovykloje ir JAV didmiestyje. Romaną iš-leido „Bendrija“, Vokietijoje.

● **Julė Pranaitytė**, mirusi prieš 10 metų — 1944 m. sau-sio 20 d. buvo viena iš energin-gesnių lietuvių moterų kultūri-ninkų JAV-se. Lietuvių visuomenei ji buvo daugiau žinoma Pranaičių Julės vardu. Ji buvo sesuo to garsiojo kun. Pranai-čio, kurio knyga apie žydų tal-mūdą išversta net į kitas kal-bas. Pati Julė gabi valdė plun-ksną, yra parašiusi ir išleidusi keletą veikalų, jų tarpe „Iš ke-lionės po Europą ir Aziją“. Ji buvo ypatingai uoli talkininkė kun. A. Milukui leidžiant lietu-viškas knygas Amerikoje, tvar-kant žurnalą „Žvaigždės“ rei-ka-lus. Mirė turėdama 62 m. am-žiaus.

● **Prof. Kazys Pakšias** rezig-navo iš Duquesne universiteto ir birželio mėn., semestrai pa-sibaigus, iš Pittsburgho išvyks ten, kur pasitaikys jam susira-ti naują vietą. Duquesne uni-versitete penkerius metus jis dėstė regioninę ūkio geografiją.

Dr. Vytautas Avizonis, M.D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS

30 E. 60th St. New York City
Telef. Murray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus — ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Telef. Bay Shore 7-3710
Susitarus — pirm., antr., treč. ir penkt. visą dieną, šešt. tik iš ryto.

DR. JUZĖ AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Vaių ir Moterų Ligos
5159 South Damen Avenue
Pirmad., trečiad. 10—4; antrad. ir penktad. 10—1 p.p. ir nuo 6—9 v.v. Šeštadieniais 10—12 val. pietų
Ofiso tel. — PR 6-7800
Namų tel. — TR 4-1765

DR. ANTONAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmd.

DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

DR. ALEXANDER J. JAVOIS
(JAVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
Val. 2 — 4 p.p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10—12 ryte ir 5—8 v. vak.
Šeštadieniais 10—2 v. r. ir 4—6 v. v.
Butas 1832 So. 49th Ct.

DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN AND SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 2—4 popiet. 6:30—8:30 vak.
Trečiad. pagal sutartį

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 South 49th Ct., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare
Šeštadieniais 12—2 v. ir 3—5 v. vak.
Butas 1604 So. 49th Avenue

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 S. Archer Ave.
AL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v.
ak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v.
Trečiadienį tik susitarus

DR. BUTO GRACELAND 2-9203
2336 West Chicago Avenue
DR. JUOZAS BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NORTHWEST MEDICAL CENTER
Tel. ARmitage 6-0161
Val. 1—3, 7—9 p.p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad. 10 v. ryto — 1 v. p.p. trečiad. 12 — 4 v. p.p. šeštad.

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL: 1—3 popiet ir 7—8 v. vak.
Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas
Šeštad. tik nuo 1—3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

DR. VL. BLAŽYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Val. Kasdien nuo 6-9 val. vak.
Šeštadieniais 2-4 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutarties

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
Val. (išskyrus šeštad. ir sekmd.)
nuo 1 iki 4 v. p.p.; 7—9 v. vak.
Ligonius priima tik pagal susitarimą.
Rez.: 10838 So. Washburn Avenue

DR. ALINA DOMANSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPEC. REUMATINIS IR
SĄNARIŲ LIGOS
Ligonius priima antrodieniais nuo
6:30 iki 8:30. Kitu laiku pagal susi-
tarimą telefonu: CLAIRSIDE 4-5654
4038 Archer Ave.

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampas Archer ir California Ave.
VAL: 2—4 ir 6—9 v. p. p.
išskyrus sekmdienius.

DR. S. GĖSTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sirdies, vidaus ir vaikų ligos
4055 So. Archer Ave.
(Kampas Archer ir California Ave.)
Valandos nuo 2—4 ir nuo 6—8 po pietų kasdien išskyrus sekmdienius

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p.p. kas-
dien išskyrus trečiadienius. Atidara
šeštadieniais 1—4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30
iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30
iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10—12 ryte ir 5—8 v. vak.
Šeštadieniais 10—2 v. r. ir 4—6 v. v.
Butas 1832 So. 49th Ct.

DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN AND SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 2—4 popiet. 6:30—8:30 vak.
Trečiad. pagal sutartį

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 South 49th Ct., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare
Šeštadieniais 12—2 v. ir 3—5 v. vak.
Butas 1604 So. 49th Avenue

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 S. Archer Ave.
AL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v.
ak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v.
Trečiadienį tik susitarus

DR. E. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rezid. telef. GROvehill 6-0617
Vaandos: 1—3 p. m. 6—8 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmd. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
Jei neatsiliepiu viršminėti telefonai.
Saukite Midway 3-0001

DR. IRENA KURAS
SPEC. KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
7156 So. Western Ave.
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 3—5 p. p. ir 6—8 v. v.; trečiad. nuo 6—8 v. v.; šeštad. 10—12 v. p. ir nuo 1—3 v. p. p.
Ofice telef. REpublic 7-1168
Namų telef. WALbrook 5-3765

DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČIANSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 7 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. išskyrus trečiad. ir šeštad. vak

DR. R. P. LUTKUS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
7013 SO. WESTERN AVENUE
WALbrook 5-4353
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Pakiečia stiklus ir rėmus. Valandos kasdien nuo 6:30 vak. iki 9:00 v. v.; šeštad. nuo 10:00 v. ryto iki 4:00 v. po pietų. Trečiad. uždaryta.

DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West 63rd Street
(kampas 63 ir Artesian)
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak.
Šeštad. nuo 2—4 val. popiet.
Trečiad. ir sekmd. uždaryta.

DR. I. E. MAKARAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 South Parnell Ave.
Val. kasdien 2—4 popiet ir 6—8 v. v. išskyrus trečiadienius.

DR. JOHN MOCKUS
DANTISTAS
7550 S. Halsted St., Chicago 20, Ill.
Valandos pagal susitarimą
1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v.
Uždaryta trečiadieniais

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
(prie California Ave.)
LIGONIUS PRIIMA: kasdien nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. v. Šeštad. nuo 2 iki 4 v. Trečiad. pagal susitarimą. Susitarimui skamb. GRO. 6-1321, jei neatsiliepiu — Vincennes 6-3900

DR. A. NARBUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketv., penktad. 6:30—8:30 v. vak. Antrad. 10—12 val. ryto. Šeštad. 2—4 p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. J. A. PAUKSTYS
DANTISTAS
Priėmimo laikas nuo 10 iki 12: nuo 2 iki 6 val. vak. ir 7 iki 9 val. vak.
4253 Archer Avenue
Whipple St. įėjimas

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 val. Trečiad. ir sekmd. tik susitarus

DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
1645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Pirmad., antr., ketv. ir penkt. 6:30—8:30 val. vakare.
Šeštadieniais 2—4 val. popiet.
Rez. 4420 So. Talcott Avenue

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(antras augštas)
OFISO VAL: 10 iki 12 v. ryto; nuo 2 iki 4 v. p.p.; nuo 7 iki 8:30 v. v.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rezid. telef. GROvehill 6-0617
Vaandos: 1—3 p. m. 6—8 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. J. STARKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
653 West 79th Street
Rezid. 7236 So. Rockwell Str.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1—4 ir 7—8:30 val. vak.
Trečiad. ir šeštad. 9—12

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmd. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
Jei neatsiliepiu viršminėti telefonai.
Saukite Midway 3-0001

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvina akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo ir skaudančių akių karščių. Atitaisa trumparegystę ir toliaregystę.
Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Speciali atyda kreiplama į mok. vaikus.
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30 - 7 v.v., šeštad. 10:30 - 6 v.v. sekmd. ir treč. uždara

DR. FL. TALLAT-KELPSA
DR. E. TALLAT-KELPSA
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Marquette Parko ofisas: Fordor Medical Arts Bldg. 2656 W. 63rd St (kampas Washtenaw ir 63rd). Val. Pirm., penkt. 6—8; antr. ir ketvirt. 6—8:30; šešt. 5—8; treč. uždaryta. Telefonas — PROspect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 104th St. Val.: pirm., treč. penktad. 6—8:30; antr., ketvirt. 5—8:30; šešt. 11—1. Telef. Townhall 3-0959; namų telef. HEmlock 4-7080.
Kitu laiku susitarus

DR. Wm. M. TULLY
DENTIST
4800 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-2148

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 6—8 vak. šeštad. 2—4 p. p. Trečiad. ir sekmdieniais uždaryta

DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak. Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

DR. JONAS VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4038 So. Archer Ave.
Kasdien nuo 6:30 iki 8:30
Šeštadieniais nuo 4 iki 6.

DR. ONA VASKEVIČIUS
(Vaskevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6560 So. Western Ave.
Val. kasdien 1—3 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Šešt. 1—4 p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

DR. JUOZAS VIDZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
26 South Cicero Avenue
Val. nuo 6—9 v. v. Šeštad. nuo 2—4 val. p. p.
Ofiso telef. AUSTin 7-4748
Bishop 2-2670
Namai — 1445 S. 49 Ave.
Tel. OLYmpic 2-4006

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 W. 31st St.
Kampas Halsted ir 31-ov. gatvė
Priėmimo valandos 2—4 p. p. ir 6—8 v. v. Šeštad. 2—4 p. p. pietų

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

DR. P. ATKOČIUNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
VAL. antr., ketv. 10-12. 2-6, 7-9 p.p. penkt. 3-6, 7-9 p. p.
3147 S. Halsted St., Chicago
VAL. pirm., treč., šešt. 3-7 p. p. penkt. 10-12 ryte

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st St.
Telefonas GROvehill 6-6755
Priėmimo laikas pagal susitarimą

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel. YArds 7-1629
Pritaiko akinius
Kreivas akis
ištaiso
Ofisas ir akinų dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12; šeštad. 10-3 p. p.

DR. J. J. SMETANA, JR.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VAL. pirmad., antrad., ketvirtad. penktad. 9:30—12; 1:30—8 v. v. trečiad. uždaryta, šeštad. 9:30 iki 12; 1:30 iki 5 val. vak.
CANal 6-0523 Platt Bldg.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvina akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo ir skaudančių akių karščių. Atitaisa trumparegystę ir toliaregystę.
Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais rodančiais mažiausias trūkumus. Speciali atyda kreiplama į mok. vaikus.
4712 So. Ashland Avenue
YArds 7-1373
Val.: 10:30 - 7 v.v., šeštad. 10:30 - 6 v.v. sekmd. ir treč. uždara

DIDYSIS DIENRAŠČIO "DRAUGO" KONCERTAS

Dainų Garsai

Chicago Lietuvių Vyrų Choras — su naujomis dainomis

Solistas — STASYS LIEPAS specialiai atvyksta iš Bostono
Solistė — GENOVAITĖ PEŠKIENE Dramatinis sopranas
Solistas — ALFONSAS PAUKSTYS Smuikininkas

Lietuvių ir nelietuvių kūriniai

Dirigentas — BRONIUS JONUŠAS

Prie fortepiono — ALEKSANDRAS KUČIONAS

(Fortepionas iš Kimball Co.)

Šeštadienį, vasario mėn. 27 d., 1954 m., 7-tą valandą vakare

SOKOL SALEJE, 2345 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

PO KONCERTO BUS SOKIAI IR BUFETAS.

● **Prof. V. Šilkarskis**, Bonnos universitete dėstęs slavistiką, talkininkaujant eilei specialistų, į vokiečių kalbą išvertė ir, kritiškai bei chronologiškai pertvarkė, 8 tomuose išleido didžiojo rusų mintojo Vladimiro Solovjevo raštų rinkinius. Dar ruošiami 2 papildomi raštų tomai ir atskira Solovjevo biografijos knyga. Leidžia Erich Wel-ver Verlag, Freiburg i. Breisgau.

● **Juozas Sauris**, lietuvis muzikas, mirė 1944 metų sausio 29 d., taigi šiemet sueina dešimtmetis nuo jo mirties. Kaikurį laiką vargoninkavo šv. Jurgio parapijoje, vadovavo Chicagos Vyčių chorui, aranžuodamas muziką įvairiems vaidinimams ir rodė ne eilinius gabumus ir darbštumą.

● **Literatūros Lankų**, nepერიодinio poezijos, prozos ir kritikos žurnalo Nr. 3, jau išsiuntinėtas skaitytojams. Šiame numeryje gausu poezijos: H. Nagio, Aušros Bendoriūtės, Antano Jasmanto, latvių lyrikos vertimų (Čaks, Eglitis, Strėlė, Snikere, Sodums), Nobelio laureato T. S. Eliot „Nevaisioji žemė“, A. Skėma užbaigia savo dramatinį veikalą „Pabudimas“, J. Janavičius duoda beletristinį gabaliuką „Paskutinis ruduo“, dedamas W. Faulknerio vertimas „Rožės Emilijai“, Elioto straipsnis apie tradiciją ir individualinį talentą bei Klaus Manno — apie Jean Cocteau. Algirdas Landsbergis apžvelgia avangardines apraškas amerikiečių teatre. Literatūrinėse pastabose nagrinėjama Ant. Miškinio poezija bei duodamos kon-spektyvinės informacijos apie latvių poeziją. Apskritai, šis numeris duoda daug gražios medžiagos. Kritikos skyriuje polemizuojama su autoriais, kritiškai žvelgusiais į „Literatūros Lankus“, recenzuojama Katiliškio „Užuovėja“, vertinami A. Skėmos eksperimentai bei Pūkelevičiūtės, Kazoko, Dovydeno kūryba. Nuostabu, kad rimtas literatūros žurnalas į atvirą J. Aisčio, A. Barono, Br. Railos pasisakymą atsiliepią žodžiais oponentų, pasislėpusių slapy-

DIDŽIULĖ KNYGA

KAN. M. VAITKUS, Peace Dale, R. I.

Toji knyga — tai prel. dr. F. Bartkaus bei kan. dr. P. Aleksos XL—517 puslapių (in 4-o) veikalas vardu DIEVAS IR ŽMOGUS su parašte "katalikų tikėjimo tiesos, dorovės reikalavimai ir sielai pašvęsti priemonės".

Gavęs tą knygą, iš pradžių jaučiau tiesiog baimę, kaip paprastai esti, reikiant kibt į didelį darbą, ypač kad maniau galbūt nuobodų skaityti apie tokius žinomus dalykus, kur skiriami pasauliečiams, itin augštesniųjų bei augštųjų mokyklų moksleiviams.

Bet štai, ryžies, ėmiau nuo pradžių skaidyti tą "bibliją" — ir stačiai nustebau: nagi jdomu, visai kaip kad buvo šiuo pat metu, besklaident pirmąjį Enciklopedijos tomą: rodos, tiek daug dalykų nuo seniau žinoma, o vis tik randa daug arba visai nauja, arba netiksliai žinoma — ir skaitai tolyn ir tolyn — ir sunku beatsitraukti. Tikrai, toji Bartkaus ir Aleksos knyga yra mažne katal. religijos populiarinė Enciklopedija, kur bus naudinga bei jdomu katkartėmis paskaityti nė vien kunigui, ruošiantis pamokslui ar pamokai mokykloje, ar kokiai paskaitai, bet ir pasauliečiui, norint patikrinti teologines savo žinias ar išsiaiškinti abejojimus (nuostabu, kaip net inteligentai katalikai mažai turti teologinių žinių, ir tai dar netikslų); o ir religijos priešininkai labai būtų praverę turėti po ranka tą knygą, ypač kai ruošis katalikų tikybos ar dorovės mokslą pulti — kad ne tekėtų tuščiai kantis su įsivaizduotais šešėliais.

Nuostabu, kiek daug jdomių dalykų šioi knygoje paličėjęs, bent trumpai, o dažnai — ir platokai. Beje, ji turi tris pagrindines dalis: I-ji — kas tikėtina, (populiari dogminė teologija); 2-ji — kas darytina bei kas vengtina (populiari moralinė teologija); 3-ji — kokios priemonės vartotinos galutiniam savo tikslui pasiekti) Dievo malonė, sakramentai, sakramentalijos, malda).

Religijos tiesos

Pirmojo daly rasite, pavyzdžiui, šitokių jdomių dalykų: apie stebuklų galimumą bei jo neigėjus (gana plačiai); apie padavimą; apie Dievo buvimą įrodymus; apie pasaulio sukūrimą; apie Apvaizdą ir blogį (gana išsamiai); apie žmogaus kilmę; apie pranašų paskelbtąjį Mesiją (čia kruopščiai surinkta pranašų pranešimai ir jdomiai parodyti, jog šie tiksliai tinka Kristui); apie Kristaus Dievybę (svarbus ir jdomus dalykas); apie Bažnyčios įkūrimą (čia paduodama jdomių samprotavimų apie tą patį "Bažnyčios" vardą bei kitų kalbų atitinkamus vardus); apie Petro bei Romos vyskupų pirmumą (būtina kiekvienam katalikui įsisąmoninti, lygiai kaip ir apie pasauliečių aktyvų dalyvavimą Bažnyčios veikime); apie įstojimą į Bažnyčią ir apie pasišalinimą ar pašalinimą iš josios (kas daugeliui katalikų paprastai labai neaišku); apie tai, kad Katalikų Bažnyčia yra viena tikroji Kristaus Bažnyčia; apie Bažnyčios bei Popiežiaus neklaidingumą; apie tai, kas Bažnyčios nėra išganymo; apie Bažnyčios santykius su Valstybe (labai aktualūs klausimai).

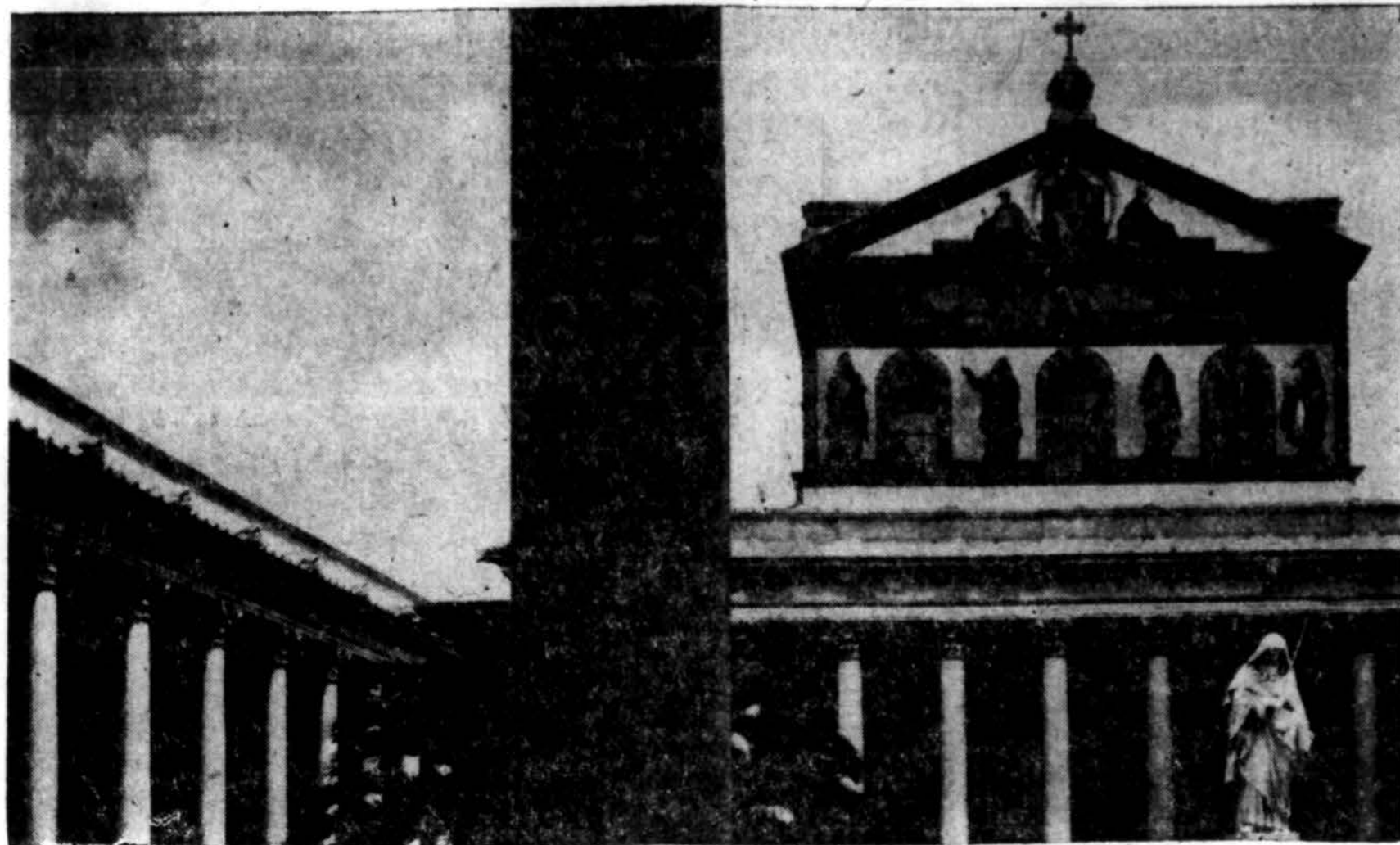
apie pragarą, skaistykla ir dangų (kiekvienam svarbu iš anksto žinoti, kur gali ar nori patekti visiems amžiams).

Moralė

Antroji, moralinė, dalis gal daugumai dar jdomesnė, nes na grinėja praktinį žmogaus gyvenimą iš dorovinės (ypač nedorovinės) pusės. Čia rasite tokius svarbius klausimus, kaip štai: kuomet žmogus yra atskiras už savo veiksmus; teisingoji dorumo norma ir klaidingosios normos (čia griauinama moderniosios bei senosios tuo atžvilgiu klaidos); iš kur kyla veiksmo dorumas ar nedorumas; prigimties įstatymas; kam privalome Bažnyčios įstatymai; ar Valstybės įstatymai saisto sąžinę; ar reikia klausyti nedorų Valstybės įstatymų; kas yra sąžinė ir kokia ji privalo būti (šie klausimai man yra teke girdėti klaidingų nuomonių net iš vadovaujančių katalikų inteligentų). Lig šiol buvo vis moralinės filosofijos apskritieji klausimai; toliau eina konkretieji dorovinio elgesio dalykai, pavyzdžiui: kuriuos, būtent, artimo meilės darbus turime daryti; ar reikia save mylėti; kurios yra svarbiausios šian dien tikėjimui priešingos nuodėmės (šis skyrelis yra aktualus); Dievo garbinimui priešingosios nuodėmės (čia ypač jdomūs dalykai: stabmeldystė, prieštarai, burtai, kerėjimas); tėvų santykiai su vaikais, viršinkų su valdiniais; darbavimų su darbininkais, valstybės su piliečiais; atėmimas iš žmogaus gyvybės: žmogžudystė, eutanazija, negimusių kūdikių žudymas (kiekai moterų, o ir vyrų čia reikėtų gerai apsimastyti); mirties bausmė, dvikovė, karsas: savizudybė; nuosavybė ir įvairūs su ja susiję praktiniai klausimai (ši skyrių kiekvienam paugausiam reiktų kartkartėmis skaityti); apie tiesos kalbėjimą ir nusikaltimus tiesai, svetimam garbei ir savo garbei; apie švenčių šventimą, privalomą Mišių klausymą, pasninkavimą, metinę išpažintį bei velykinę Komuniją, savo bažnyčios palaikymą (vis opūs klausimai, su kuriais kiekvienam katalikui reikia susipažinti, o ir jdomu pasiskaityti). Toliau eina labai išsamus, nes labai žmogui svarbus, o vienkartiniai dėstomas skyrius apie nuodėmes, dorybes ir tobulybę, kurios tiek nedaugelis tiesieka, o juk privalo siekti visai).

Trečioji dalis kalba apie labai svarbų kiekvienam žmogui reikalingą — Dievo pagalbą apskritai, vadinasi, apie malonę bei jai pasisemti šaltinius — sakramentus, atlaides, sakramentalijas, maldą. Čia kiekvienam katalikui būtina kartkartėmis pasiskaityti ypač apie Atgailos sakramentą, kad sąžinė būtų visuomet gražiai sutvarkyta, nes žmogus nežina dienos nei valandos. O manantieji tuoktis ar norintieji skirtis privalo gerai išnagrinėti skyrių apie Moterystę.

Kaip matote, knygoje paliesta begalės svarbių bei jdomių klausimų. O juk paminėjome tik dalį. Tad nuoširdžiai patariame kiekvienam, ypač inteligentui, įsigyti tą veikalą. Nesigailėsite. Jei tektų naują laidą ruošti — Dabar keletas gal taisytinų mūklmenų:

Sv. Povo bazilika Romoje

1. Knygos 474 puslapyje apie Rožančių saskoma: "Rožančių yra rinkinys įvairių maldų, būtent: "Tėve mūsų, Sveika Marija, Garbė Tėvui, Tikiu į Dievą Tėvą" ir kitų". Mūsų profesoriai seniau mus mokydavo, kad būtinai Rožančių maldose dailis yra (bent trumpučiuokai) mąstymai apie minimąsias Rožančių paslaptis. Ir ar visiškai gerai yra pasakyta tas "Tikiu į Dievą Tėvą" ir kitų"? Ar nereikėtų patikrinti, pagal oficialų atlaidų leidinį, kurios, būtent, maldos priskirtinos Rožančių, kad būtų galima laimėti galimus atlaides? Juk, ką nors žymesnį pridėdant ar atmetant, galima nebelaimeiti atlaidų.

2. 73-me puslapyje skaitome: "Kiti... sako, kad žmogus kūno atžvilgiu išsivystęs iš gyvulio, ir tik tada, kai jis jau pasiekęs tokio tobulumo, jog galėjusi būti jam duota dvasinė nėra praeis ją jam suteikęs ir tuo būdu dukūręs žmogų. Šitas tvirtinimas nėra Bažnyčios pasmerkimas, bet jis niekuo neparemtas, nes... kol kas nerandama pėdsakų tokio gyvūno, kuris, valaisniui palikdamas gyvulį, būtų vis artėjęs prie žmogaus, kol galų gale būtų buvęs tinkamas gauti dvasinę sielą. O tu pėdsakų turėtų juk neturėti. Todėl nėra nei reikalo, nei prasmės dėl nepagrįstų spėlojimų atsisakyti nuo apreiškimo liudijimo".

Prieš pat pirmąjį Pasaulinį karą Vokietijos katalikų bendrajam suvažiavime Vuerzburgo mieste tenyškščio universiteto rektorius paskelbė (žinoma, su vyskupų žinia), jog anoji žmogaus kūno kilmės hipotezė nėra priešinga mūsų tikėjimui, ir tiek, kiek ji bus pagrįsta, bus leista ją priimti.

Pagaliau 1950 m. vasarą Popiežius Pijus XII savo rašte į dvasininkiją leido viešai skelbti, kad kalbamoji hipotezė nėra tikėjimui priešinga. Iš to galima spręsti, jog ta hipotezė nėra tokia jau visai nepagrįsta, ir, jei Apreiškimas būtų buvęs kitą palydijęs, šv. Tėvas būtų kitai patį prabilęs.

3. Š. Bernardas mirė ne 1158 m. (31 p.) o 1153 metais.

4. Knygoje vartojama terminas "pranašystė", norint pasakyti "tai, kas papranašauta"; o juk praeisaga ystė reiškia veikėjo įpatybę, o ne veiksmo pa-

darinį. Tad ar nevertėtų anose vietose, vietoj "pranašystės", vartoti "pronešį"? Tuo būdu turėtume visiems reikalingam atskirus terminus: pranašas — pranašystė — pranašavimas — pronešis, kaip kad turime, pvz., melagis — melagystė — melavimas — melas.

5. Kaikurie dalykai, esantieji dogminėje dalyje, nereikalingai pakartoti moralinėje.

6. Autorių kalba, apskritai, yra taisyklinga, stilius sklandus, rašyba padori. Tik reikėtų vengti tokių nereikalingų tautologijų, kaip "Valdovas ir Viešpats", "religija teisingoji, tikroji", "visiems laikams, visiems amžiams" ir iš būdvardžių, kur turi galūnę -inis, nedaryti prieveiksminių su galūne iniai, iš naminis — naminiai, iš laukinis — laukiniai, iš medinis — mediniai ir t.t. Atsiminkime priežodį: Ši šikšna, ta šikšna šikšniškai (ne šikšniniai) išdirbta.

ISMOKITE PATAISYTI T.V. PER 10 SAVAICIŲ

Pradėkite T. V. taisyti bižnį! Moksliui nevertojamos knygos — tiesiai mokome ant televizijų setų! Žemiausia kaina — amžius neribotas. Rašykite, saukite arba ateikite.

MID-CONTINENT INSTITUTE OF TV SERVICE
615 South State Street
WEBster 9-0790

McWAYNE TILE CONTRACTORS CO.
609 N. Wells St.
Superior 7-1508

Rūbai Apsaugojami Nuo Kandžių
Neatsiduodantis - Naftalinos Kvapu
EXCELSIOR CLEANERS
312 W. 31st St. CAL. 5-6622

Jūs nepadarysite klaidos
pirkdami vitaminus ir
vaistus nuo
EISELE

Virš 54 metų vaistininkystės
patarnavimas
GEORGE EISELE
176 West Adams St.
FR. 2-8935

LIETUVIŠKĄ DUONĄ, TORTUS, PYRAGAIČIUS
ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje
kepėjas—specialistas **ALEKSAS GAIDJURGIS**
STAR BAKERY
738 West 31st Street Telef.: CALumet 5-2173
(Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted Street)
PRIIMAMI ĮVAIRŲ SPECIALŲ UŽSAKYMAI

KRONIKA

• **Lietuvių gimnazijoje** Castelnuovo, Don Bosko miestelyje, Italijoje, šiuo metu veikia 5 klasės ir bendrabutis bei spaustuvė. Dėstoma tikyba, lietuvių, italų, vokiečių, lotynų ir graikų kalbos, matematika, istorija, geografija ir kiti mokslai. Besidomintieji amatais gali jų išmokyti saleziečių amatų mokyklose. Kalboms dėstyti pakviesti atitinkamų tautų specialistai. Mokosi 40 lietuvių berniukų, kurių 20 yra iš Vokietijos, 17 iš Anglijos ir 3 iš JAV. Spaustuvė vadovauja dail. V. Aleksandravičius. Ši lietuvių berniukų gimnazija išsilaiko tik iš aukų. Jos adresas: Instituto Salesiano Lituano, Castelnuovo Don Bosco (Asti), Italy.

• **Baltijos Žuvėdra** (E. Dervojedaitienė) parašė atsiminimų romaną "Grandinės". Jo pirmąją dalį, pavadintą "Gintaro krantuose", išleido Argentinos Lietuvių Balsas. Tai jau 1954 m. leidinys, 160 pusl. Antrosios šalies pavadinimas būsiąs "Gedimino kalno pavėsyje".

• **Antanas Vaičiulaitis** ruošia O. V. Milašiaus kūrinių knygą lietuviškai. Joje bus to didžiojo poeto eilėraščių ir poema Miguel Manara. Gerai, kad to didžiojo kūrėjo raštai daromi labiau prieinami mūsų visuomenei.

• **Irmal Viksnis**, latvių laikraštininkei Chicagoje, sausio mėnesyje buvo padaryta sunkesnė operacija, po kurios sustiprėjusi ji jau grįžo į namus.

• **Vinco Krėvės** paruoštos Rytų pasakos, leidžiamos Terros, pasirodys vasario mėn. pradžioje.

• **Ad. Galdikas**, paveiktas įtempo darbo, staiga susirgo. Dailininkas yra namuose ir jo sveikata pamažu gerėja.

Dažnai mes už džiūgusių valandėlę turime apmokėti susikrėtimui metais. —Anonimas

Atstatomas Adomo Mickevičiaus muzėjus

Lenkų spauda informuoja, kad nors Naugardukas priklausė Rusijai, tačiau jame yra garsaus lietuvių kilmės poeto Adomo Mickevičiaus muzėjus. Per 2 pasaulinius karus muzėjus buvo vokiečių sunaikintas, bet 1953 m. Naugarduko miestą taryba nutarė jį atstatyti. Varšuvos laikraščiai rašo, kad "Naugarduko rajono darbo žmonės su pietizmu saugo vietą, susijusią su Adomo Mickevičiaus vardu. Vasarą šimtai mokyklinio jaunimo, darančio ekskursijas po gimtąjį miestą, aplanko Svitezio ežerą, prie kurio yra kurhanas, supiltas didžiojo poeto garbei. Svitezio ežeras, kuriam Mickevičius paskyrė daug gražių eilėraščių, pasidarė darbo liaudžiai mėgiama poilsiu vieta."

Mūsų manymu, "Naugarduko darbo žmonės, su pietizmu saugodami vietą, susijusią su Adomo Mickevičiaus vardu", tuo pat parodo, kad jie ilgisi laisvės iš Maskvos jungo, nes A. Mickevičius buvo ne vien didelis poetas, bet ir didelis patriotas. Ir Adomo Mickevičiaus muzėjus nieko kito to rano žmonėms negali įkvėpti, kaip tik laisvės ilgesį ir neapykantą rusų sprespaudai. J. G.

Maistas augalams per žievę

Sodininkystės draugijos suvažiavime JAV-se Michigano kolegijos specialistai nupasakojo savo eksperimentus: jie vartą pamirkę skystose mineralinėse trąšose, kurios turėjo radioaktyvius izotopus. Pridėjus tokią vatą prie kamieno žievės, už keleto valandų pastebėta (dėka tų aparatų pagaunamų radioaktyvių medžiagų), kad per žievę medis priėmė tas tirpintas trąšas ir jos pasiekė tolimesnes medžio dalis. Nors medžio maitinimas vyksta per šaknis, tačiau reikale, pvz. nuo žiemos nukentėję ar sunykę medžiai gali būti sustiprinami papildomu maitinimu per žievę ar lapus.

Amerikiečiai ir neurozė

Yale universiteto psichiatro surinktais duomenimis amerikiečiai nei kiek nėra neurozės labiau užgulti, kaip piliečiai bet kurio kito krašto. Jo manymu, amerikiečiai dabar medicinos yra gerai apsaugoti nuo užkrečiamųjų ligų epidemijų ir turi daugiausiai galimybių koncentruotis į savo emocinius ir psichinius trūkumus ir sunkumus, iš to išsidoras įspūdis apie amerikiečius, kad jie daugiau slėgiami psichinių sutrikimų.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai yra apdrausti iki \$10,000. Pradėk taupyti tuojau. Mes mokame auštus dividendus.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Telef. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

PRISTATOME ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ

Dideliais ir mažais kiekiais!

MES PERKRAUSTOME JOSŲ BAL-

DUS SAUGIAI KELETĄ BLOKŲ ARBA KELIAS

DESIMT MYLIŲ. KREIPKITES PAS MUS.

Turjs daug metų patyrimo perkraustymo darbe

STASYS FABIJONAS

2146 So. Hoyne Avenue Tel. Virginia 7-7097

LIETUVIŠKĄ ISTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE

Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO \$10,000

2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Šventųjų sielose mes pamatome patį Dievą.

Mes kasdien matome daug neįprastų įvykių gamtoje, bet stebuklai, kurie atsitinka paslaptlingiausiose dorų žmonių galiose iškyla augščiau už visus Apvaizdos veikalus gamtoje.

Vien tik žmoniškomis akimis imant, bus jdomu pažinti, kokią išvaizdą įgauna žmogaus gyvenimas, kai jis stengiasi įvykdyti dvasiškuosius idealus.

Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius UŽRAŠAI

Leidinio pelnas skiriamas Arkivyskupo Jurgio beatifikacijos bylai.

KAINA \$ 2.50

DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave. Chicago 8, Illinois

AKADEMINIS SKAUTŲ SĄJŪDIS CHICAGOS SKYR.
maloniai kviečia visus dalyvauti tradiciniame
KAUKIŲ BALIUJE
kuris įvyks š.m. vasario mėn. 6 d., 7:30 val. vak.;
VIKING Ballroom, 6855 S. Emerald Ave., Chicago

Groja Harry Tropper & His MIDNIGHT SERENADERS
Orkestras šį sykį pasirodys pilname sąstate
Geriausiais kostiumams paskirtos vertingos premijos.
Pirmoji \$50.00. Veiks turtingas bufetas su gardžiais užkandžiais ir gėrimais. Pelnas skiriamas ASS Dr. Vydušo Vardo Studentų šalpos fondui. **RENGEJAI**

K. BARĖNO GIEDRA

J. KUZMICKIS, Anglija

Anglijos lietuvių rašytojas Kazimieras Barėnas daug kam lig šiol buvo žinomas kaip žurnalistas ir vertėjas. Jo publicistinių svarbių straipsnių galima aptikti ne viename lietuvių laikraštyje ir jie būdingi autoriaus logiškumui, konkretumui, planin gumui. Abu jo vertimai (John Steinbeck'o "Tarp pelių ir vėjų" ir James Hiltono "Sudie, pone Čipse") padėjo gerą vertėjų skonių ir nuojautą.

1953 metų pabaigoje "Tremties" leidykla skaitytojams patiekė tikrą staigmeną: išleido Kaz. Barėno novelių rinkinį, pavadintą "Giedra visad grįžta" — skoningai įrista, švariai atspausdinta, kruopščiai taisyta.

Novelių rinkinio pavadinimas būdingas aštuonioms autoriaus novelėms: ar tai vaizduojamas dėdes ir dėdienės, ar piešdamas Lietuvos gamtą, ar regzdamas savo vaikystės atsiminimus, — autorius visur yra nusiteikęs giedrai, nors ne sentimentaliai, su nenusilepiama vidine šiluma tapydamas Lietuvos kaimo vaizdus ir žmones.

K. Barėno novelių žmonės

Klime sodietis (K. Binkio išsireikšimu), autorius visose novelėse vaizduoja lietuviško sodžiaus žmones. Jose randame matriarchalinio tipo Vienkartinę su gerokai užimtu vyru Marjionu (Pusbernis ir pusmėgė), tikrai keista dėdė Vaitiekų (Ma no dėdė Vaitiekus), užgautos, bet geros širdies buvusios senienų Semu (Balandžiai), meža žemi, taikų Torsė ir užsispyrusi Drakšė (Keliukas), užguita duobkaiš Marcelina ir savanaujė zakristionė (Duobė) ir eile moterų — teta Karolina, ("Medžio") motina, keistą jaunamartę Adele...

Jeigu ne "Veidu už lango" novelė, kurioje minimi įvykiai, vykę Vokietijos tremtinių stovyklose (ir ta novelė man atrodo viena iš silpnųjų), sakytum — miela atsigauti Lietuvos sodžiaus buities vaizdais, paprastais, nesudėtingais žmonėmis, kurių beveik kiekvienas pažymėtas autoriaus pamėgtu aptarimu — keistas: "Jis girėdė, kad moteris keista, bet savaip keistas kiekvienas. Iš šales žiūrint keistas ir tas, kuris pats su savim šneka, keistas, kuris iki priešpiečių miega, keistas, kuris, savo bobą turėdamas, pas svetimas landžioja. Tiesiniai keistas darbušius, o girtuokliui baivininkas taupytas..." (6 psl.).

Tikrai, keistas pasituris ūkininkas Drabiškis, nenoris išsiaiškinti su kaimynu Tursa dėl jo arimo keliuko: keistas ir taikusis Tursa, savo tylumu sukelias įtarimų debes. Keistas narsus pareigūnas dėdė Vaitiekus, kuris tyli ir nesipriešina, kai įpvkusi mergina Adėlė hotėgu jam blauzdas akėja; keista ir Vienkartinė, be pagrindo įtarinėjanti savo vyrą ir dėl niekų pragarą namuose kelianti.

Gal geriausiai pavykusi novelė — "Medis", kurioje nuo Prancūko išsaugotas ažuolas sudaro tarsi visos šeimos atramą, užuovėją. Deja, kas žino: "Ar medis, šitas medis, šitas drūtas, storom šakom medis, kurį motina išgelbėjo nuo kirvio ir nuo pjūklo, ar šitas ažuolas

las didysis dar žaliuoja?" (131 psl.).

Antra vertus, ši novelė kiek primena Vinco Krėvės "Skerdžių", tik joje ne taip stipriai pabrėžtas sugestvūs psichologinis pradai. Tačiau, kai pabaigoje sužinoame, jog motina, gelbėdama Prancūką, žuva nuo okupantų kulkos, o sesuo Kristina išvežta, tikrai sunku patikėti, kad tas ažuolas ir toliau žaliuoja. Gal...

V. Krėvės primena ir kita — "Tetos Karolinos" — novelė, ypač, kai ji aiškina mažam berniukui, išbraižijusiam rugius, kad "jie dabar visi verki, rauda, tik tu negirdi. Net baisu... Jei jie vaikščiotų, tu gyvas jau neišeitum. Visą taką rugių išbrida!" (183 psl.).

"Keisti" ir keistini dalykai

Tik minimoje novelėje, keistai vaizduojami vaiko religiniai samprotavimai. Štai jis sprendžia bažnyčios lankymo reikalą kaip suaugęs "cicilikas":

"Man senatvė dar toli, bet teta Karolina sensta ir dažniau kulsiuoja į bažnyčią, į kurią mane tik šunės įveda, nes man dar toli senatvė, dar labai toli, ir aš su klebonu nesutikinu, rankon nepakišu jam" (163 p.).

Taip mažas neprastaburnis tikrai nepasakytų. Dar negudriau atrodo, kai tas pats vaikas, prisiklausęs tetos pasakojimų, nutaria kryžiaus ženklų piktąsias dvasias sunaikinti:

"Rytą eidamas gyvulių šerti, susitikau Margelį ir peržegnojau. O jis virgina uodega ir šokinėja apie mane, tartum visisškai nieko nebūtų pajutęs. Priptupiu ir dar kartą iš arti tris kartus žegnoju — nieko, ketvirtą — nieko, tik jis man apilaižo smakrą. O gal jis prašosi, kad nežegnočiau? Aš dar tris kartus, ir dar tris kartus, ir dar tris kartus, ir dar vieną kartą viršaus..." (189 psl.).

Skaitant tą ir panašias ištraukas, taip ir peršasi mintis: ar tik čia ne paties autoriaus noras pakartojimo figūra kai ką labiau paryškinti. Tačiau tas paryškintinas vistic neskoningas ir literatūrinės kūrinio vertės jo kiu būdu nepakelia.

K. Barėno stilius platus. Publicistikoje jis sentūresnis ir labiau pasveria vartojamą žodį. Novelėse mėgsta be reikalo kartoti ištus žodžius ir net sakinius. Taip yra su tais "dar tris kartus", taip yra ir su: "Tsi būdavo rūpesčio, kai Karolina baigdavo siūti per patį paleidimą..." (176 psl.). "Tik būdavo rūpesčio, jei Karolina baigdavo siūti kaip tik potvynio metu..." (177 psl.). Panašiai yra ir "Medžio" novelėje: išpasakojęs visą Šerberkšnyinės istoriją, autorius 3 psl. dar kartą grįžta prie pradžių: "Taigi Prancūkas šitą Dievo apleistą, žmonių retai telankomą gyvačių ir žalčių karalystę... perdavė mano tėvui" (122 psl.).

K. Barėnas naudoja nemažą spalvingų žodžių, provincializmų, nors kai kur jo rašyba nutolsta nuo mūsų kalbininkų siūlomų lyčių. Pvz., jis rašo: aukštas (su k), pažastės, pilia, užsuptau, ieškau, biauėjosi ir pan.

Daug kur tarsi sąmoningai nederinami ir laikai: pradžioje

I. Eldridgevičiūtė
Sokių vadovė "Šienapjūtėje"

vartojamas būr. kartinis, toliau esamasis laikas (plg., 94, 98, 53 psl.), arba atvirkščiai: "Orkestras trenkia vis arčiau, ir varpų skamėjimas siūbuoja ir siūbuoja. Jau būrelis laidotuvių procesijos ejo pro mokyklą, jau Marcelinas žiūrėjo pamažu žingsniuojantį kleboną..." (98 psl. ir toliau).

Kazimieras Barėnas, GIEDRA VISAD GRĮŽTA. Novelės. Tremtis, 1953 m. 215 psl. Tiražas 800 egz.

Knyga apie gyvenimą DP stovykloje

Buvusi UNRRA, o vėliau IRO tarnautoja Kathryn Hulme, daugiausia turėjusi ryšių su lenkų tremtiniais, bet taip pat pažinusi pabaltiečius, ukrainiečius, žydus ir kt., parašė knygą apie stovyklų žmones ir jų gyvenimą, laimėjusi \$5,000 Atlantic premiją. Knyga autorė pavadino "The Wild Place".

Dideliame dienraštyje "Baltimore Sun" recenzentas Marion Turner Clarke knygą taip apibūdina: "Tai knyga baisenybių ir humoro, grožio ir narsumo", ir toliau prisipažįsta, kad "ši apžvalgininką ji sugėdinus, nes aš, kaip ir tūkstančiai amerikiečių klausiau istorijų apie DP netinkamumą ūkiams ir "nedėkinguosius" DP namų patarnavimus šiam krašte, bei kuris žiauriai kritikavo visą DP programą. Kaip maža mes žinojome!" — sako recenzentas paveiktas knygos.

Clarke pastebi, kad knygą parašyta su giliu DP problemų supratimu ir širdį jaudinančiu įsijautimu. Autorė yra keitusi stovyklas: UNRRA iškito į IRO, bet problema pasiliko — 2,000,000 benamių žmonių. Knygos pabaigoje autorė patiekia tragiškus nepasisekimus išmigruoti jos šoferiui ir pagelbininko, kuriuos taip užbaigia: "Tada aš nežinojau, ar aš verkiu dėl jo ir dėl jo padėties, ar dėl visų planetos pabėgėlių pamažu ir betiksliai žingsniuojančių su juo per storėjantį sniegą".

Priešvabzdiniai nuodai gyvuliuose

Mokslininkai prisotino kralko kraują DDT ir kitais vabzdžių naikinančiais nuodais, kurie nepakenkė kralko sveikatai, bet jei ji įkando vabzdžiui, šie tuojau nugašo. Dabar išrasti chemikalai, kuriais prisotinta karvė sunaikins daugumą ūsių ją įgeičiančių vabzdžių. Tiesiam šie tyrimai toliau ir turima pagrįstų vilčių, kad bus rasta visiškai saugus būdas pripildyti gyvulių chemikalais, kurie jam nekenkdami naikins ji puolančius vabzdžius.

Žurnalistai sukartininkai

JONAS VAIDELYS, Chicago, Ill.

Tremtis ypač žurnalistus smarkiai palietė, atitraukusi nuo savo darbo ir privertusi pragyvenimo įieškoti fabrike ir, tik pasivogus laiką, retkarčiais spaudoje pasirodyti. Bet tai ne reiškia, kad žurnalistas yra palaidotas. Žinoma, jis nėra taip aktyvus.

Pirmoji bolševikų okupacija trečdalį žurnalistų išvežė į Sibirą, tai didesnis nuostimis, kaip kitų organizacijų. Karo sūkuriose daug žurnalistų žuvo. Tremtyje mes senųjų Lietuvos žurnalistų s-gos narių neturime apie 50 ir jaunųjų tiek pat, kurie, nors ir retkarčiais pasirodo, bet svarbūs mūsų periodikoje ir pakeitę laikraščių veidą. Beveik visos redakcijos turi savo kolektyvą ar bendradarbių tarpe tremtinių žurnalistų.

Lietuvių žurnalistų s-gos net 18 narių praėjusiais metais minėjo savo amžiaus sukaktis, kurios praėjo nepastebėtai. Keturiasdešimts metų susilaukė: Vladas Cinvskas, Bronius Kviklys ir Cezaris Surodoka; 45 metų: kun. Vytautas Bagdanavičius, Kazys Bridžius, Stasys Būdas, Zenonas Gerulaitis, kun. prof. Stasys Yla, Jonas Kutra, Albinas Pocius, Vladas Radzevičius ir Albinas Valentinas; 50 — Jeronimas Cicėnas, Jonas Mataitis ir Simas Sužiedėlis; 55 metus — Kazys Obolėnas ir kapą — 60 metų minėjo: Jonas Kardelis ir Juozas Pronskus, — Aklasmatė, abu gyvenę Kanadoje. Iš tų 18 žurnalistų, 9 yra senieji, dar Nepriklausomos Lietuvos Liet. žurnalistų s-gos nariai, o kiti — 9, jau tremtinių įstoje. Minimi sukartininkai gyvena išsisklaidę po platųjį pasaulį, bet įsijungę į spaudą. Dalis redaktorius: Br. Kviklys, kun. V. Bagdanavičius, S. Sužiedėlis, K. Obolėnas ir J. Kardelis. Paminėta, kad du s-gos nariai kun. V. Bagdanavičius ir Vl. C.

vinškas vadovauja knygų leidykloms: Lietuviškos "Knygos klubas ir Terra, kurios pereitais metais davė vertingų grožinės literatūros veikalų, taip originalių, taip ir verstinių. Gražiai buvo sutiktas vilnietis žurnalistas, vienas darbščiausių, Jeronimas Cicėnas, davęs vertingą įnašą, mūsų kovų už Vilnių, istorijon, "Vilnius tarp audrų", kuris turi gerą pasisekimą ir kurio artimojo ateity numatomas antras leidimas. St. Būdas, gyvenęs tarp svetimtaučių ir kiek pakrikusia sveikata, vis randa laiko ir rašo romaną iš mūsų netolimos praeities išgyvenimų, o prieš kiek laiko Lietuvių Dienų leidykla išleido jo romaną ir Anglijoje išėjo pataisytaime leidime "Loreta". Alb. Valentinas baigė ruošti

NUO UZSISENEJUSI
SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ
IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsienėjusių žaizdų nieži ir akauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jis gydo odo ir patybes palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudančių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIAIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odo ir perpyšimą tarpščių. Yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios, suskilusios odo dedirvinių, odo išbrimų ir t.t. taipgi tinkamas vartoti vaikui kada pačiuoro skaudus išbrimas nuo vystyklų. Jis yra geras gyduolė visų išvirinčių odo ligų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., \$1.25 ir \$8.50. Pirkite valstiniame Chicagoje ir apylinkėse — Milwaukee, Wisc., Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsakykite Money order į:

LEGULO, Department D,
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.
MTIherry 5-3694

LAI NAUJI METAI BŪNA PILNI MALONAUS GYVENIMO SU NAUJOM IR PATOGIOM NAMŲ REIKMENIM IŠ PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS!!

Sį mėnesį čia cina inventorių činio stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numazintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovikų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų.

LENGVI ISMOKEJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS. LANKYKITES VISI ČIA.

ERDVIA IR PATOGIA
BEI SENIAUSIA
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖ

PROGRESS
FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko kolonijoj

Pradėk Taupyti Šiandien, Turėsi Rytą!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. BRIGHTON SAVINGS & LOAN moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:

Pirmad., antrad., penktad ir Trečiad. 9 ryto iki 12 v. d.
Šeštad. 9 v. ryto iki 4:30 p. p. Ketvirtad. 9 ryto iki 8 vak.

spaudai feljetonų rinkinį. St. Yla buvo atsidėjęs maldaknygių ruošimui. Šiuo metu įsigilinęs į stambesnę darbą ir, be tiesioginio darbo, randa laiko spaudoje bendradarbiauti. Senasis mūsų feljetonistas J. Pronskus, pažįstamas literatūriniam gyvenime Aklasmatė slapyvardė, turi pluoštą feljetonų, šiaip aktualių nuotraukų, bet ne įstengia išleisti pasaulin, nėra ir tinkamų leidimo sąlygų. Kiti sukartininkai randa pragyvenimą įmonėse ir nutrūkę aktualiją spaudon įbruka.

Reikia žinoti, kad čia bendradarbiavimas spaudoje neapmokamas, o gyventi reikia, bet lietuvis žurnalistas yra dar idealistas.

Kas yra Dievas? Kas yra žmogus? Kokie turi būti jo santykiai su Dievu?

Šiuos klausimus rasite išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkaviškio kunigų seminarijos profesorių: Prel. Dr. F. Bartkaus ir Kan. Dr. P. Aleksos naujausiam veikalui

Dievas ir Žmogus

Didelio formato 517 pusl.
Kaina \$5. Kietais viršeliais \$6.50
Užsakymus su pinigais siųskite

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

PERKRAUSTYMAI

F. KASPERAVIČIUS

1314 So. 51 Ave., Cicero, Ill.
Nuo 6 val. ryto iki 3:30 po pietų
skambinti tel. TO. 3-1262, vėliau TO. 3-6591.

STANDARD FEDERAL SAVINGS —
STIPRIAUSIOJI TAUPYMO ĮSTAIGA
SUTAUPOS PAS STANDARD FEDERAL
YRA SAUGIOS, NES

1 Daugiau kaip \$32,000,000.00 arba 95% visų narių santaupų investuota į Amerikos valdžios bonus ir Veteranų Namų Statybos Paskolas. Šios paskolos ligi 60% yra JAV vyriausybės garantuotos.

2 Atsargos ir pertekliai sudaro daugiau negu \$3,450,000.00 arba virš 10% visų narių sutaupų.

BENDRAS TURTAS VIRŠ \$44,000,000.00.

STANDARD FEDERAL SAVINGS saugamas ir už indėlius mokami aukštesni nuosimčiai padarys Jūsų ateitį saugesnę. Corporation apdrausta ligi \$10,000.00.

ISTAIGOS VALANDOS:

Kasdien, įskaitant šeštadienius, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatsidaro.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

"TIKRIEJI MISTIKAI MISTERIJŲ NEDARO;

jie jas atidengia. Jie dalykus parodo aiškioje dienos šviesoje; nors, kai Jūs į juos žiūrėjote, jie atrodė neaiškūs.

Mistikuotojai dalykus atraukia tamsos ir paslapties skraiste. Ir kai Jūs juos išaiškinate, pasirodo tik lėkštuma."

G. K. CHESTERTON

Išgikite KUN. V. BAGDONAVIČIAUS, MIC knygą apie šv. Jono Apreikimą, su Vysk. V. Padolskio pratarim ir A. Berzins iliustracijoms. Viršelis dail. R. Viesulo. 406 ir XIV psl., kaina \$3.50. Liet. Knygos Klubas leidiny.

UŽSAKYMUS SIŪSKITE:

"DRAUGAS" 2334 South Oakley Avenue,
Chicago 8, Illinois

PERKRAUSTYMAI - MOVING

Pigiaai ir sąžiningai perkraustome baldus vietoje ir iš toliau. Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas pervežimams daktams.
KOSTAS EIDUKONIS, 6930 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill.
Telef. GROVEHILL 6-7096

BRIDGEPORTO PREKYBOS CENTRAS

MAJOR HOME UTILITIES

3207-09 SOUTH HALSTED STREET

Telef. CALumet 5-1442 CALumet 5-1474

Pasinaudokite proga pigiai įsigyti moderniškus baldus ir namų reikmenis

Dėl kapitalinio krautuvės patalpų remonto esame priversti parduoti nepaprastai žemomis kainomis visą kūrinių
Lengvos iki 2-3 metų išmokėjimo sąlygos. Pirmame elektros ir dujų (gazo) sąskaitas be primokimo už patarnavimą.

Kreipkitės į pardavėją ALFONSA KAVALIUSKĄ. Krautuvės valandos: Pirmad. ir Ketvirtad. nuo 9:30 iki 9:30 val. vak.; kitom dienom nuo 9:30 iki 6 val. vak. Sekmdieniais nuo 11 val. ryto iki 5 val. vak. Pirkdami nemokate takso.

Gamtamokslis, technika ir religija

Dabarties mokslininkai pasaulėžiūros klausimais

DR. JUOZAS PRUNSKIS

Atominės energijos paslapčių atskleidimas tai akivaizdus įrodymas, kad gamtamokslis suoliais daro pažangą ir kad yra pasirinkęs tikslią kryptį. Mums darosi dar labiau įdomūs tie fizikai, chemikai, astronomai ir kitų panašių mokslų atstovai, kurie įstengė įžvelgti tai, kas per milijonus metų žmogui buvo neprieinama.

Nobelio laureatas Schroedinger

Apie tų didžiųjų vyrų pasaulėvaizdį mus gerai painformuoja naujas vokiečių veikalas "Gottbekenntnisse Moderner Naturforscher" (Mūsų dienių gamtos tyrinėtojų pasisakymai apie Dievą). Tęsdami jų nusi-statymų apžvalgą galime prisiminti fiziką, prof. dr. Erwin Schroedinger, kurio tyrimai daug padėjo išaiškinti bangų mechaniką bei naujos šviesos įnešę į reliatyvumo ir kvantų teorijas. Jis yra dėstęs Breslaujos, Zuericho, Berlyno, Oxfordo, Grazo universitetuose. Jau 1933 metais dėl savo įnašo į atominės teorijos aiškinimus jis buvo apdovanotas augščiausiu mokslininko pagerbimu: Nobelio premija (fizikos).

Schroedinger yra parašęs veikalą "Was ist das Leben" (jo antras leidinys iššjęs 1951 m. Berne). Čia jis be kitų dalykų pabrėžia, kad gyvųjų būtybių elementai yra "tai puikiausias, meistriskas darbas, kurs kitados pagal pagrindinius Dievo kvantų mechanikos principus buvo padarytas".

Kitoje tos knygos vietoje (p. 48) tas Nobelio laureatas randa reikalo pabrėžti, kad "be ger-ojo Dievo neišsprendžiamas gyvybės atsiradimas". Tuo jis pa-kartotinai išpažįsta savo tikė-jimą į Dievą.

Astrofizikas Vogt

Savo astrofizikais ir kosmo-goniškais tyrinėjimais astrono-mas prof. dr. H. Vogt yra taip-gi pasiekęs pasaulinį garbę. Ne-seniai, tik 1951 m., yra iššjęs jo veikalas "Kosmos und Gott" (Pasaulis ir Dievas), kuriame jis su mokslininko rimtumu ir atsakomybe išpažįsta savo tikėjimą į augščiausią, antgam-tinę Jėgą, — tikėjimą į Dievą, kaip pasaulio Kūrėją, Palaiky-toją. Išėdamas iš savo moks-linio patyrimo, jis skelbia ta-me veikale, kad pasaulis nėra be pradžių, kad žvaigždės ne-buvo nuo amžių, kad visa mū-sų visata taipgi nėra nuo am-žių, o kad "Tverėjo aktu kos-mosas į būti atėjo".

Tame veikale jis pabrėžtinai kartoja, kad pasaulis negalėjo savaime atsirasti, o privalėjo turėti priežastį. Jis net aiškiai pabrėžia:

— Gamtamokslis ir tikroji religija jokiū būdu kiti kitam nesipriešina, o daug daugiau kiti kiti papildo. Dėl to ir vi-sų laikų didieji gamtamokslie-atstovai, kaip Kopernikas, Kep-leris, Newtonas, Leibnias — buvo gilaus religingumo pripil-dyti, ir tokiais buvo ne tik gy-venusieji ankstybesniais šimt-mečiais. Dar tik keletą metų prieš užbaigdamas savo taip tur-tinę tyrinėjimų gyvenimą Max Planck rašė: "Kur ir kiek tik mes galime įžvelgti, tarp religi-

jos ir gamtamokslie niekur ne-standame prieštaravimo, o priešingai — kaip tik randa-me esminiuose punktuose sutapimą. Religija ir ganta-mokslis kiti kito neišskiria, kaip kaipkurie mano ar bijo, bet jie kiti kiti papildo". Net ga-lima taip toli eiti, kad pasaky-tume — ir dabar tebegalioja valstybininko ir gamtos filoso-fo žodžiai: "Lašas filosofijos (ar gamtamokslie) atneša ne-tikėjimą, bet visa jo taurė — padaro žmogų pamaldų". — Šitaip tvirtais žodžiais kalba mūsų dienų mokslo atstovai.

Filosofijos ir inžinerijos daktaras

Gilių studijų vyras, filosofijos ir inžinerijos daktaras, vo-kiečių Mokslo akademijos na-rys prof. Willy Wagner, kurs, taipgi yra Amerikos Menų ir Mokslo akademijos garbės na-rys, 1949 m. išleido studiją "Bau und Entstehung des Wel-tals — Naturwissenschaft, Tech-nik und Religion" (Struktūra ir atsiradimas visatos — ganta-mokslis, technika ir religija). Tam veikalui jis panaudojo sa-vo referatus, skaitytus mokslininkų suvažiavimuose Anglijoje, Švedijoje, Vokietijoje. Jų pagrindinė nuotaika išreiškia-ma šia eilute: "Dangus skelbia Dievo garbę". Tame veikale (p. 46) jis rašo:

— Visų laikų mastytojai bu-vo tikintieji. Aš atsimenu Leib-nicą, Newtoną, Descartes, ar-ba galiu suminėti mūsų laikų Max Plancką. Ir kaipgi kitaip galėtų būti! Kuo daugiau mes žinome, tuo labiau mus užvaldo pagarbą neaprepiamiems daly-kams. Ne tik gamtoje apsiereiškia Dievo Dvasia, bet ir pačia-me žmoguje ir jo darbuose, ne-peisiant visų klaidų, užsipuldi-nėjimų ir nuodėmių, į kurias mes, dėl savo netobulumo, įpuo-lame.

Mokslininkas džiaugiasi: — Argi nenuostabu, kad Tvē-rėjas mus apdovanojo dvasia, kuri gali kaskart giliau įžvel-gti į Jo puikius darbus!

Kad tai nėra jo vieno nuo-monė, mokslininkas pastebi: — Zmonės, kuriems mes dė-kingi dėl jų gilaus mokslinio pažinimo ir dėl didžiū techni-kos darbų, buvo tikintieji žmo-nės, Gamtamokslis ir technika nėra religijai priešingi. Jie ve-dą į tikėjimą, jeigu tik žmogus ne paviršutiniškai su jais už-siima. Gyvenimo sukuriuose,

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
GARANTUOTAS DARBAS

Atituvė atidaryta nuo 2 v. po pietų iki 9 val. vakaro
M. CESAS
5842 So. Green St. (Kleime)
Tel. WEntworth 6-6699

TELEVIZIJOS
IR RADIO

APARATŲ TAISYMAS
Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
DARBO VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v.
Šeštadieniai: 8 v. ryto — 10 v. vak.
M. RIMKUS, 4119 So. Francisco
Telef. Yards 7-1099

Columbia upės slaitas Oregon valstybėje, JAV

laiko audrose tikėjimas į Dievą, į jo išmintį ir gerumą yra sti-priausia atrama, kokią tik mes turime... Tikėjimas į Dievą, kurs mums neša moralinę pa-žangą ir pergalę prieš blogį, duoda mums jėgos niekada ne-apsileisti kovoje prieš netobu-lumus, ne tik pasaulyje, bet ir, visų pirma, mumyse pačiuo-se.

Ir tas mokslininkas su pasi-gėrėjimu cituoja Kristaus pa-mokslą nuo kalno.

Valios laisvė ir krikščioniška meilė

Prisiminkime dar profesorių dr. Carl Freiherr von Weizsae-cker, dėsyttoją Max Plancko institute ir Goetingeno univer-sitete. Tai dar jaunas mokslininkas, gimęs 1912 m., bet jau pasižymėjęs savo srityje. Kai jam 1951 m. teko kalbėti stu-dentų dihoje Berlyne, kur jo klausėsi keturi tūkst. mokslo siekiančio jaunimo, jis pabrė-žė, kad jau labai pasenusi min-tis mokslo laikyti nesuderina-mu su religija. Savo 1948 m. iš-leistame veikale "Die Geschichte der Natur (Gamtos istorija) jis pabrėžia, kad žmogus nėra instinkto žaislelis, jis turi ga-limybę pasirinkti, turėdamas valios laisvę. Jis skelbia pra-mataniškos krikščioniškos mei-lės vertę. Šiame veikale jis iš-kelia sąžinės vertę, Dievo dova-

STATYBAI IR NAMŲ
PATAISYMAI
PRISTATOME
VISOKIŲ RŪŠIŲ
MEDŽIAGĄ

CARR MOODY
LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272

APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRI-STATYMĄ TEIKIAME
NEMOKAMAI

RASTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniai iki 3 val. vakaro

— TELEVIIZIJOS —
RADIO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTVARKYMAS

Atituvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA
TELEVISION
sales-service

3130 S. Halsted, DANUBE 6-6837

Laboratorija ir Dievas

Kai mes prisimename tuos dabarties mokslininkų pareiški-mus, mums darosi suprantames-nis tas amerikietis išradėjas ir iš vergų kilęs mokslo pasaulio žvaigždė George Washington

Carver, kurs aiškindamas savo garsiuosius tyrimus, prasi-tarė:

— Kai man ateina įkvėpimas, aš einu į laboratoriją ir Dievas man pasako, ką aš turiu dary-ti.

Išklausius tuos mokslininkų

pasisakymus mums derosi su-prantamiau, kodėl mokslo laips-nius teikiant 1952 metais Chi-cago universitete iškilmių pro-gramoje buvo atspausdintas tą dieną universitete giedotos šv. Pranciškaus giesmės tekstas, kuriame Viešpatį prašo padary-ti iš žmogaus taikos įrankį ir mirtį vadina gimimu amžinam gyvenimui.

Ak, ir Goethė buvo teisus, kai jis tvirtino:

— Gražiausia mąstančio žmo-gaus laimė yra galimus tirti da-lykus ištyrinėti. Neištiriamus ra-miai garbinti...

DIEŅRASTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidedę sėkti kasdienius įvykius. Tam reikali dienraštis darosi būtinybė.

Sekandais metais sueina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas ju-bilėjus techninė minimas šūkiu: kiekvienuose lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats švėsdamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: siųsime dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kurs tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir in-formatorių, kas šeštadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (atėtininkų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarėją; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiaim romanui ir paskiau atkarpoje spausdina rinktinis kūrinis.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Veneculoje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

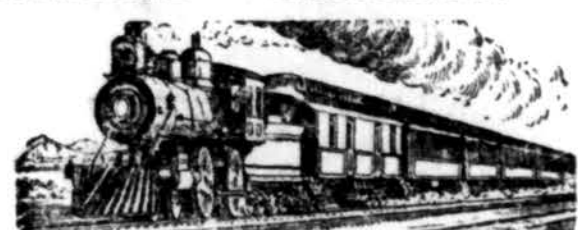
Imdami nemokamai "Draugą" mėnesiui Jūs niekuo neįsipareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Atsiųskite savo adresą ar adresų tų, kurie "Draugą" dar neskaity, ir mes per mėnesį laiko Draugą siųsime be užmoskės.

DRAUGAS

2334 South Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS

SEGHEITTI TRAVEL BUREAU
2451 S. Oakley Ave. — Tel. YArds 7-3278

MES PARŪPINAME KELIONES: Lektuvais — Geležinkeliais — Autobusais — Laivais.

Taipgi parūpiname bilietus, viešbučius ir suvarkome visus su ke-lione susijusius dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ Pildome atlievitas, keliones planuojate iš anksto kitiems metams. Anksčiau užsakykite bilietus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietas. Pirkdami bilietus pas mus nemo-kėsite brangiau ir išvengsite laiko sutrukdyimo, nes nerikės lan-kytis net į geležinkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atlikite vienoje vietoje — PAS MŪS.

MOVING PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

Ilgų metų patyrimas — Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai, kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai yra apdrausti — inšurinti

J. NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell St., Chicago 29, Illinois
Telef. WALbrook 5-9209

Naujas bakterijų žudikas

Mokslininkams pavyko iš ku-kurūzų varpų ir avių lukštų išskirti naują chemikalą nitro-furaną, kurs labai gerai užmu-ša bakterijas. Tas atradimas laikomas vienu didžiausių po-penilino atradimo. Nitrofura-gas naikina bakterijas, bet ne-suardo žmogaus kūno audinių. Dar pilnai neišaiškinama, kaip tas naujas vaistas naikina bak-terijas, bet, atrodo, paveikia į jų metabolizmą ir jos nugaista-badu. Šiuo vaistu, atrodo, sėk-mingai galima gydyti net to-kias atkaklias ligas, kaip sinu-sitis ar impetigo. Šis vaistas dabar tiriamas toliau.

Apysaka apie Gorkį

Igor Gouzenko, buvęs Rusų pasiuntinybės Kanadoje slapt-ojo rašto sekretorius, kurs at-skleidė sovietų špionožo tinklą Kanadoje, ketvrti metai kaip dirba prie naujos apysakos, kurioje bus pavaizduojama "liaudies rašytojo" Maksimo Gorkio pateikimas nemalonėn ir jo nužudymas. Veikalas turė-sias apie 300,000 žodžių. Jame bus ir tokie charakteriai, kaip Stalinas, Malenkovas, Voroši-lovas ir "Veria", kurs gal vaiz-duos Beriją. Knygą šiemet iš-leis Norton leidykla. Veikalo vardas "The Fall of a Titan".

Mirė architektas

Arch. Daniel Paul Higgins, kurs sudarė planus Nacionalinei Meno galerijai ir Jeffersono pa-minklui Washington, mirė su-laukęs 67 metų amžiaus. Jis daug padėjo įvairių tikėjimų berniukams; kaip veiklus katalikas Pijaus XII buvo apdova-notas Maltos riterio ordinu.

Labiausiai pamėgti verslai

National Business & Pro-perty Exchange, Los Angeles šaka, nustatė, kad amerikie-čiai šiuo metu labiausiai įieško galimybių mestis į šiuos vers-lus: moteliai, ūkiai, nuosavy-bės su komercinėmis pajamo-mis, benzino stotis, kietųjų prekių parduotuvės, tavernos, maisto krautuvės, įvairumų krautuvės, vasarvietės.

Kvepalų lietus

Prieš kiek laiko Paryžiuje-viena kvepalų firma, gavusi po-licijos leidimą, debesėlį virš parko Bois de Boulogne priso-tino kvepalų dulkelėmis, pada-rydama dirbtinį lietų. Iš Eife-lio bokšto buvo stebima, kaip žmonės į tai reaguos. Visi bu-vo patenkinti. Kaikurios ponios tiesė rankas, gaudė krintančius kvapius lašelius ir jais trynė sau kaklą.

SOTUS ALKANAM PADEKI

AID OVERSEAS, Inc., 3133 S. Halsted St., Chicago 8, tel. DA. 6-3859
Bendrovė siūnčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, iš-skyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai stundiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukite pilno siuntinių sąrašo.

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami regu-liariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mė-nesio 10 dienos.

UNIVERSAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniai, antradieniai ir penktadieniai nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniai nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Tre-čiadieniai uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

VISKO UŽTEKINAI — TUOJAUS PRISTATOM!

Baldus, šaldytuvus, pečius, skalbiamas mašinas, lovas, matracus, kilimus, radio, televizijos setus, valkučiams baldus. Zemos kainos, lengvi išmokėjimai. Turime didelį pasirinkimą

ROOSEVELT FURNITURE
COMPANY, INC.

Lietuvių krautuvė
2310 W. Roosevelt Road
Tel. SEeley 3-4711
Mes pagaminame baldus ir pagal jūsų užsakymą

Adara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30
Adara — sekmadieniais nuo 11 iki 4:30 val. popiet

Vestuvinės nuotraukos
Augštos rūšies fotografijos
Mūsų specialybė

Precin Photo Studio,
Inc.

EDVARDAS J. ULIS, SAV.
4068 Archer Avenue
Telefonas, Virginia 7-2481

TAUPLYKITE

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.

KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.

Taupykite šioj tvirtoj, turtingoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj. MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION ★ JOHN PAKEL, Prezidentas ★ 6234 So. Western Ave. • Tel.: GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniai nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniai ir Penktadieniai nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniai nuo 9 iki 8. Trečiadieniai uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Žmogiškojo netobulumo tragedija

Keletas pastabų Anouilh Antigonos pastatymo proga
VYTAUTAS MESKA USKAS, Chicago, Ill.

Zinia, kad Lietuvių Teatras š.m. vasario 6 d. Marijos Augšt. Mokyklos salėje stato Anouilh'o Antigoną, gali daug ką nustebinti. Kam gi Vytautas Valiukas, daugelį chigagiečių jau pažįstamas kaip geras aktorius, savo režisoriaus debiutui pasirinko kaip tik tragediją? Juk mūsų teatro lankytojai tragedijų nepasigenda, girdi, patys esame nemažai pergyvenę. O kad kokią smagią komediję! Pilna salė sugūžėtų. Tokios darytų nuotėkos.

Jos buvo kitokios 1944 m. pavasarį, kada rinktinė Paryžiaus publika susirinko į "Theatre de l'Atelier", Jean Anouilh Antigonos premjeron. Tada dieną iš dienos buvo laukiama didžiosios invazijos. Prancūzų rezistencija veikė išsijusios, o vokiečių pastatytos Vichy vyriausybės būklė buvo itin tragiška. Žiūrovai tuojuo suprato, kad Anouilh pasiskolino iš senosio Sofoklio tik Antigonos tragedijos rėmus, kad juos užpildžius aktualia prancūziška medžiaga ir... apsisaugojus nuo vokieškos cenzūros įtariamų.

Graikiški rėmai apsaugojo ne tik nuo cenzūros, bet kartu ir padėjo veikalui nepasenti. Prancūzų rezistencijos dienos šandieną, atrodo, taip pat priklausomai istorijai, kaip ir graikų literatūros spindėjimas. Net atvirščiui, šiandieną — atominiam amžiuje — graikų literatūra daug ką žavi savo... šviežumu. Juk, žmogaus jausmų skalę per tuos keletą tūkstančių metų nė kiek nepadidėjo.

Tuojuo po karo, kai koloborantai buvo žudomi, komunistų literatūrinis laikraštis "Les Lettres Francaises" citavo Antigonos vyr. veikėjo karaliaus Kreono rolės tekstą, prikišdamas autoriui, kad jis bandęs ginti Vichy režimą. Šiandien skaitant Antigoną atrodo (ir graikiški rėmai tam padeda), kad tai, kas sako Kreonas, galėtų pasakyti ir kiekvienas valdovas, — diktatorius ir demokratiškai išrinktas, nes pagrindinė Anouilh'o tezę (ir ne tik Antigonoje, bet ir kituose veikaluose) yra: žmogus iš prigimties yra doras, tačiau susidūręs su kitais, su visuomene, su aplinka, turi sugesti arba žūti. Ir karalius Kreonas taip vertina savo užsiėmimą: "Man tai ne nuotykiš, bet kasdieninis darbas, toks, kaip ir visi kiti darbai. Kadangi aš esu tam, kad jį atliktčiau, aš jį ir atliksiu". Nepaisant to kad jo pareigos, galbūt, prieštarauja jo paties sąžinės balsui.

Antigonoje prancūzų rezistencija žiūrėjo savo simbolį. Šių die Mokyklos salėje stato Anouilh'o Antigoną, gali daug ką nustebinti. Kam gi Vytautas Valiukas, daugelį chigagiečių jau pažįstamas kaip geras aktorius, savo režisoriaus debiutui pasirinko kaip tik tragediją? Juk mūsų teatro lankytojai tragedijų nepasigenda, girdi, patys esame nemažai pergyvenę. O kad kokią smagią komediję! Pilna salė sugūžėtų. Tokios darytų nuotėkos.

Reikia dar pabrėžti, kad Anouilh veikė labai taupo žodžius. Vienu kitu sakiniu jie pasako tai, kas pas kitus pareikalaujama ištisų tomų. Kaip tik tas žodžių taupumas (Anouilh aiški nusi, kad žodžius teupyti jis išmokęs dirbdamas skelbimų srityje), leidžia visą tragediją žiūrovui pateikti per 1,5 val. Tik V. Valiukas, kad nebūtų per sunaku tiek iš karto išsėdėti (teatre reikia ir pažįstamus sutikti), ją perbūto viena pertrauka.

Kad pabrėžtų temos aktualumą, Anouilh Antigona patarė vaidinti moderniais rūbais, bent abiemis svarbiausiems veikėjams. Kiti gali būti apsirovę įvairių epochų rūbais. Tai lyg būtų, kad laikai keičiasi, tačiau problemos lieka tos pačios.

Kaikurie režisoriai Antigoną yra linkę statyti visai be dekoracijų, kaip koncertą. Valiukas stato su dekoracijom, paruoštom pagal V. K. Jonyno eskizą. Įsilaikytas klasiniame graikų stiliume scenovaizdis drauge su moderniais rūbais, atrodo, turėtų sudaryti reikalingą efektą. Temos amžino aktualumo paraiškinimui — juk tai nuolatinis žmogaus skundas dėl savo netobulumo.

Ta proga būtų pravartu atsiminti, kad dėl savo giminės netobulumo skundžiasi šiandien tobuliausi laikomasi prancūzų dramaturgas, kuris prancūzų teatrui reiškia tą patį, ką Čechovas rusų ir Bernard Shaw — anglų teatrams, o prancūzai jau

TO FILL ALL YOUR LIQUOR NEEDS

just call
SA. 2-8944
DAY OR NIGHT
Phone Orders Accepted
Free Delivery
Let Us Cater Your Next Affair
Delicious Beef Sandwiches
Home Made Potato Salad
and Cole Slaw
Large Selection of Choice
Wines - Liquors - Beer
**MERRELL'S
TAP AND GRILL**
4215 W. HARRISON ST.
Sacramento 2-8944

DĖMESIO, ŠEIMININKĖS!

Jums beapsiperkant įsileiskite mums išplauti jums skalbinius. Geriausias rūbų patarnavimas ir dabartinės mados įrankiai.
A-B-C LAUNDROMAT, 3546 South Halsted St.
8 ryto — 6:30 v. p. p. Pirm. ir ketv. 8 v. ryto — 8:30 v. v.
MR. & MRS. PAUL BENNY, Sav.

MES NORIME JUMS PATARNAUTI!

Didelis Pasirinkimas
Lietuvių Maisto Krautuvė

Gardžių dešrų; kaimiško sviesto; užsieninių maisto produktų; tikro bičių medaus; grybų ir kitų produktų.

Valandos kasdien: nuo 7 val. ryto iki 10 val. vak. Sekmadieniais visa diena dėl jūsų patogumo.

**BORDEN'S PIENO
PRODUKTAI**

MIDWEST STORE

2515 West 69th St.

REpublic 7-9259

Orientališki pastatai

ne šiandien pirmąja pasauliniame teatre. Tiesa, mums Anouilh tėra mažai pažįstamas. Juk už savo tėvynės ribų jis garbė pradėjo tik prieš pat II D. karą, atkirtusį mus nuo pasaulinės literatūros raidos sekimo. Bet šiuo metu turbūt nerasime nė vienos kultūringos tautos, kurios režisoriai ir artistai nebūtų mėginę savo jėgų jo veikalais, kurių jis yra parašęs per 20; ką besakytumėm dėl jo filosofijos, turime pripažinti jo beveik neturintį lygaus teatro ir jo reikalavimų pažinimą. Dėl to malonu, kad ir Vytautas Valiukas pasirinko kaip tik Anouilh veikala savo meistro egzaminų darbui.

ne šiandien pirmąja pasauliniame teatre. Tiesa, mums Anouilh tėra mažai pažįstamas. Juk už savo tėvynės ribų jis garbė pradėjo tik prieš pat II D. karą, atkirtusį mus nuo pasaulinės literatūros raidos sekimo. Bet šiuo metu turbūt nerasime nė vienos kultūringos tautos, kurios režisoriai ir artistai nebūtų mėginę savo jėgų jo veikalais, kurių jis yra parašęs per 20; ką besakytumėm dėl jo filosofijos, turime pripažinti jo beveik neturintį lygaus teatro ir jo reikalavimų pažinimą. Dėl to malonu, kad ir Vytautas Valiukas pasirinko kaip tik Anouilh veikala savo meistro egzaminų darbui.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

K. KALNENAS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
(3-čias aukštas, durys po kairę, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)
duoda trečtinį prieš karą baigęs Chicago universitetą.

Vienas doleris val. — privačios Vertimai, anketų pildymas, įvairūs raštai anglų kalba.

SUTVARKYKITE LAIKŲ SAVO AUTOMOBILĮ Stasys Dapkus

Body Repair 3255 S. Union Ave. Tel. CALumet 5-1127
Pritęsus mechanikas, turįs moderniausias įrankius gerai ir nebrangiai patalio, karoeriją ir nudažo, taip pat sureguliuoja motorą, kad taupiau naudotų benzina ir alyvą. Dirbtuvė yra 3231 Lowe Ave. Pražiūti reikia iš lelos. Kas negali atvažiuoti į dirbtuvę, skambinkite telef. susitarimui.

GĖLIŲ KRAUTUVE THE PEOPLES FLORISTS

SKINTOS GĖLĖS • VESTUVINIAI BUKIETAI • LAIDOTUVIŲ VAINIKAI. MENISKAI ATLIKAME UŽSAKYMUS.
1850 W. 47th Str. Telef. LAfayette 3-1786
R & O. HOMKO, savininkai Čia galite susikalbėti lietuviškai

Saugesnės vietos taupymui niekur nerasite. Kiekviena saskaita yra apdrausta iki \$10,000.00. Penkiosdešimt penki metai patyrimo ir draugiško patarnavimo. STABAS KALBA LIETUVIŠKAI

**DISTRICT
SAVINGS**
and LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street

Augalai atsigeria lapais

Prof. F. Went, Earthart laboratorijos direktorius, vykdydamas tyrimus iš dalies finansuojamus NESCO organizacijos, nustatė, kad sausame klimato, kur stinga drėgmės žemėje, augalai lapais sugeria rasos vandenį ar retai tekrintančio tose srityse lietaus lašus. Paskiau ta drėgmė iš lapų pasiekia kamieną ir net šaknis, visą augalą atgaivindama. Tą įstengia padaryti pamidrai, cukriniai runkeliai, žirniai ir kt. augalai.

Traukinys su vienu bėgiu

Los Angeles miestas gavo Kalifornijos valstybės įstatymdavių pritarimą, kad būtų pastatytas vieno bėgio traukinys tarp Los Angeles miesto ir San Fernando, esančio už 44 mylių. Toks vieno bėgio elektrinis traukinys eis apie 16 pėdų virš gatvės. Jis į Van Nuys, esančio už 15 mylių, nuvažiuos per 28 minutes, padarydamas 9 sustojimus stotyse. Dabar autobusai tą nuotolį važiuoja 63 minutes.

Išgyskite Lietuvių Rašytojų Draugijos 1952 m. premijuotąjį veikalą NEI ES MAZALAITES

GINTARINIAI VARTAI

Jury komisija atkreipė dėmesį į tai, kad šiame veikalė Autorė įrašina kentėjimus ir kelia šviesesni gyvenimo viltis. Iš tikrųjų, jokiais veikale Jūs nerasite tiek daug pagrįsto optimizmo, kaip šioje premijuotėje knygoje. Telefonu ar aiškiais siųskite užsakymus:

"D R U G A S"

2334 St. Oakley Ave.,

Chicago 8, Illinois

Telephone - Virginia 7-6640-41

Užsakymai bus tą pačią dieną išpildyti. Knyga turi 248 psl. ir kainuoja tik 2 dol.

Vabzdžiams nuodai sugadina vandenį

JAV Viešosios Sveikatos tarnyba nustatė, kad dirvose naudojamų vabzdžių naikinti chemikalų gali vanduo tiek nuvesti į upes ar ežerus, kad gali apnuodyti vandenį.

Parėmė universiteta

Per praeitus metus Notre Dame universitetas gavo pašalpų iš 123 įvairių firmų. Per 1952—1953 m. net 180 įvairių pramonės ir verslo organizacijų buvo atsistatę į šį universitetą savo atstovus įsiekodamos sau tarnautojų tarp universitetą bebaigiančių studentų.

AUDYKLA KUOSTA

Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.

Telef: LAfayette 3-3086

Gamina juostas, takelius, juosteles pagalvės vardinę, gimimo ir kitų progų dovanoms. Taip pat galima gauti ir knygų.

Gabių žmonių inteligencija

Kalifornijos universiteto profesorius dr. N. Bayley darė tyrimus su keliais šimtais žmonių, tikrindamas jų inteligenciją.

jų pakartotinais periodais po 12 metų ir atrado, kad gabiųjų protinis pajėgumas vėlesniame amžiuje buvo dar labiau paaukęs.

IŠ VIRŠAUS UŽDAROMOS 2 AUTOM. GARAZO DURYS

PILNAI ĮDEAMOS

TIKTAI UŽ \$165.00

Išskaitant pašalinimą centrinio stulpo, įdedant "header — side jams and trim". FHA išsimokėjimai. Pataisymo ir pataisymo darbas pilnai garantuotas. Kreipkitės tiesiai į kontraktorių ir taupykite. Nemokami apskaičiavimai. 20 metų kaip įsteigta.

JOSEPH GASS

(AFSIDRAUDĖS)

3010 E. 79th Place

BAyport 1-7840 po 6 v. vak.

Taikos leidiniai paliks pėdsakus lietuvių literatūroje

1. Igno Seinaus Raudonasis tvanas, sukėlęs sensaciją dany, suomių ir švedų skaitančioje visuomenėje, mums bus tol aktualus, kol mūsų tėvynė bus užlieta raudonojo tvano. Su Stepo Zobarskio įvadu apie autorių. 327 psl. Kaina \$3.50.

2. Juozo Paukštelio Kaimynai, premijuotas romanas yra vienas iš gražiausių modernios lietuvių literatūros veikalų, vaizduojas laisvos Lietuvos jaunųjų meilės dramą. 4 spalvų viršelis. 239 psl. Kaina \$2.50.

Užsisakant abi knygas kartu pas leidyklos įgaliotinį — tik \$5.

TALKOS Įgaliotinio adresas:

MR. STEPAS ZOBRAUSKAS

85-42 91 ST., WOODHAVEN, 21, NEW YORK

Patys skaitykite ir kitiems dovanokite!

"A VACATION THAT PAYS FOR ITSELF"

FOR YOUR HEALTH: Including Occupational Fatigue, Rheumatoid, Nervous, Circulatory, Toxic and Associated Conditions.

EXCELLENT FOR HEALTH INSURANCE

FAMOUS LAMAR BATHS

CY. M. KING, Pres.-Mgr.

★ At the South End of Beautiful Bath House Row ★

FOR YOUR RECREATION: Year-Around Fishing, Golf and All Southern Hospitality

WRITE FOR INFORMATION OR VISIT US

We can direct you to every need in

HOT SPRINGS NATIONAL PARK

ARKANSAS

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe: Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklas, redaguoja laikraščius; skelbia misijas. Pasiūkokite Dievo tarnybą: darbuokitės po Panelės Švenčiausios vėliava; stokitės į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicių vedėjui. Laiške pažymėkite kiek mokslo baigtę, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laišką siųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolių darbus mokyklose, spaustuose, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pagildaujami moką kokį amatą. Norintiems pramokti kokio amato bus sudaryta proga. Pasiūkokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelės Švenčiausios. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su noviciato vedėju: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

REKORDAS...

• Įsteigta Chicagoje 1905 metais.

• Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas, ir krizes, ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.

• Augštus dividendus išmokėjo visada be perstojo.

• Partrauksim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

Nedelskite — pradėkite taupyti šiandien!

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro, Trečiadieniais visai neatidaro.

SAVINGS
INSURED
UP TO
\$10,000
**FEDERAL
SAVINGS**

AND LOAN ASSOCIATION.

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN A. KAZANALSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 South Halsted Street

Likviduojame pietinėje miesto dalyje brangenybių krautuvę ir persikeliame į mūsų didžiulę krautuvę. Pardodame už pigiau negu mums kainuoja: deimantus, laikrodžius, sidabrinus daiktus, brangenybes, rašomąsias plunksnas, komodų setus.

Deimantinis susidėvimo gryo aukso žiedas, tik	\$10.00
1/4 kar. deimantinis susidėvimo žiedas tik už	\$38.00
1/2 kar. deimantinis žiedo setas gražių aukso žiedų "mounting"	\$98.00
4 deimantai salta, nupigintais iki	\$188.00
Vieno karato deimantinis žiedas, nupigintais iki	\$3.00
Gryno aukso žiedai su gimtadienio akim, nupiginti iki	\$3.00
Rankiniai laikrodžiai, 17 ir 21 akim, Benrus, Bulova, Elgin, Waltham ir Longines, garantuoti, originalie kainos \$82, dabar	\$19.00
17 akim. rankiniai laikrodžiai, "waterproof case", inca-block, pauksuoti, nupiginti iki	\$9.00
Sutaupykite 70% ant ložetės, kryžinių, ankarių ir kitų brangenybių! 24 gabalių stalinis pilnos stalų rinkinys, dailiosios plastikos	\$5.00
deizė, nupiginta iki	\$24.00
52 gab. Rogers Bros. sidabrinis dailioji "tarnish-proof" deizė	\$37.50
Community arba Rogers 1847 50 gabalių sidabrinis stalų daiktų, gražioje deizėje, po	\$37.50
Vyriški kolonininkai, vertės \$3.00, pauksuoti, po 50c kiekvienas	
Missouri Meerschaum piplys 10c kiekvienas	
Plastikos cigarečių dėžės, nupigintos iki	24c
Ziebtukai (lighters), nupiginti iki 25c kiekvienas	
DINNERWARE: 20 gab., 20 asmenim, paprastų indų, spec.	\$4.00
53 gab. Chicory indų setas po	\$14.00
82 gab. indų servizas 12 asmenų, baltos, geltonos rožės ir mėlynos spalvos, už	\$22.00
Užkandžių, (bagasas) maži "suitcases" mokyklų vaikams	\$2.00
Užkandžių, (bagasas) maži "suitcases" mokyklų vaikams	\$2.00
Mėlynos ir baltos, rusvos ir baltos kosmetikų dėžės, po	\$2.50
"Overnite cases", stipriai padaryti, dailūs stiliaus, po	\$3.00
Rusvos spalvos "suitcases", ideališki keliauninkams, tik po	\$5.00
Tinkamo dydžio keliauninkams mėlyno pilno "suitcases" po	\$5.00
Vyrų ar moterims pinigėlis, reg. \$2 iki \$3.50 vertės, po 50c vienas	\$39.50
Piano akordijonai, 80 basų, reg. vertė \$150, už	\$59.00
Piano akordijonai, 120 basų, reg. vertė \$350, už	\$99.00
Piano akordijonai, 120 basų, \$175 vertės, už	\$75.00
Labai didelės lėlės, vertės \$5.00, už	\$2.00

Kainos nupigintos ant ploviklo, freezerių, gaziųjų pečių, elektrinių pečių, gaziųjų vandens šildytuvų, radijų, televizijų, šaldytuvų

Gen. Electric šaldytuvai, apart. dydžio, vertės \$225, už	\$129.00
General Electric 9 kub. pėdų šaldytuvai, automatiškas defroster, vertės \$419, už	\$225.00
Kelvinator 10 kub. pėdų šaldytuvai, vertės \$439.50, už	\$199.00
Homestead 8 kub. pėdų šaldytuvai, vertės \$275, už	\$125.00
Thor skalbimui mašina tikrai už	\$79.00
AFC skalbykla, vertės \$189.50, už	\$99.00
General Electric skalbykla, nupiginta iki	\$79.00
Elektrinis drabužių džiovinimas, reg. vertės \$129, už	\$37.00
Mažos kūdikių ploviklos, vertės \$39, už	\$19.00
Kabininiai elektriniai suvaima mašina, \$149 vertės, už	\$69.00
Hoover specialios elektros siurbiai, už	\$19.00
Hoover elektros siurbiai, \$99 vertės, už	\$37.00
Universal elektros siurbis, \$69 vertės, už	\$37.00
General Electric valytuvai, vertės \$60, už	\$37.00
General Electric pečiai, \$224 vertės, už	\$114.00

LENGVIAUSIOMIS SĄLYGOMIS! 18 MĖNESIŲ ISSIMOKĖJIMUI!

NUPIGINTOS KAINOS!

GYVENAMOJO KAMBARIO SETAI:

Valentine Seaver sofa, puikiai pripildytos sėdynės, French brocatell, vertės \$299, už	\$99.00
2 gab. Kroehler parlor setas, frieze, vertės \$319, už	\$108.00
2 gab. Diamond, 2 spalvų parlor setas, vertės \$269, už	\$169.00
2 gab. sofa-bed ir kėdė, reg. vertės \$269, už	\$149.00
Paoli arm chair, reg. vertės \$229, už	\$129.00
TV kėdė, "rubberized curled hair filled", reg. \$39.50, už	\$24.00
Kroehler TV kėdės, su rolemis, frieze-tapestry, reguliari vertė iki \$69, už	\$29.00
Kroehler "high back" kėdė, reg. vertės \$99.50, už	\$57.50
Lloyds "high back reclining" kėdė, frieze, nupiginta iki	\$57.50
Studio couch, dvimė miegoti, tikrai	\$37.50

MIEGAMOJO KAMBARIO SETAI:

4 gab. miegamojo setas, moderniško flamingo, vertės \$449, už	\$269.50
4 gab. miegamojo setas, moderniško flamingo, vertės \$449, už	\$269.50
4 gab. French period miegamojo setas, vertės \$800, už	\$375.00
3 gab. miegamojo setas, vertės \$149.50, už	\$67.50
\$69.00 vertės Hollywood lova, tikrai	\$39.00
Plastikos "headboards", po	\$4.00
\$22.00 vertės innerspring matracai, po	\$14.00
\$59.00 vertės innerspring matracai, po	\$29.50
Knechold "desk" mahogany arba blondo, vertės \$69, už	\$39.00
Leather top "desks" mahogany, vertės \$69, už	\$49.00
Klevo mokinių "desk", vertės \$29.50, už	\$19.50
Kampiniai stalai, vertės iki \$29.00, už	\$12.00
Kidilianus lovelės, reg. dydžio, vertės \$39, už	\$19.00
Medinės aukstos kėdės, už	\$7.00

CHROME DINETTE SETAI:

\$89.00 vertės 5 gab. Chrome dinette setas, už	\$44.00
\$109.00 vertės 5 gab. Chrome dinette setas, už	\$62.50
7 gab. valgomojo kambario setas, tikrai	\$109.00

KAURAI (KILIMAI):

Visas vilnoms 9x12 kilimas, vertės \$139.00, už	\$69.00
Wool felt 9x12 kilimas, vertės \$12.00, už	\$24.00

18 MĖNESIŲ ISSIMOKĖJIMUI

FOTO CAMEROS:

LEICA Nr. 471229, Summitar f=5cm, Lenz 1:2, Nr. 680821, vertės \$325, dabar	\$150.00
AGFA-KARAT 12, Karat-Xenar, Lenz 1:2, 8/50, Nr. 1981979, vertės \$200.00, dabar	\$125.00
ZEISS IKON, Nr. 19122820, Lenz f:3.5, vertės \$190, dabar	\$99.95
KODAK KODOSCOPE Sixteen M. M. 2 inch, Lenz 2:5, Moving Image, vertės \$150, dabar	\$75.00
TDC Vivid Three Dimension Slide Projector, vertės \$55, dabar	\$25.00
Rašomios mašinos: Corona-Smith ir Remington, po	\$39.00

BUDRIKO NUMAZINTA KAINA TV SETAI 200 VISISKAI NAUJŲ GARANTUOTŲ TELEVIZIJOS SETŲ DABAR PARDUODAMA!

17 col. stalo modelio, mahogany kabinetui, visi originalie dirbtinės deizės, reguliari kaina \$189.00, už	\$119.00
Didelis 21 col. paveikslas mahogany stalo modelis, reguliari kaina \$249.95, už	\$149.00
DALYS IR PAVEIKSLŲ TUBOS GARANTUOTOS 1 METAMS	
21 col. console TV blonde kabinetui, su radio ir 3 greičių fonografu kombinacija, reguliari kaina \$449, už	\$244.00
17 col. General Electric console, reg. kaina \$269, už	\$169.00
21 col. General Electric console TV setas, reg. \$375, už	\$198.00
21 col. General Electric, pusė durų, mahogany kabinetui, reguliari kaina \$399.00, už	\$245.00
21 col. RCA-Victor console TV setas, vertės \$299, už	\$197.00
21 col. Admiral console, reguliari kaina \$299.95, už	\$209.00
21 col. Philco console TV setas, vertės \$299, už	\$179.00
21 col. Zenith stalo modelio, nupigintais iki	\$159.00
21 col. Dumont console, vertės \$399, už	\$199.00
7 tubų AM ir FM radijai, vertės \$59.50, už	\$39.50
5 tubų radijai, vertės \$22.50, už	\$14.95
Automatiškas record player, visiems rekordams, vertės \$89, už	\$49.00
Tape recorder, vertės \$199, už	\$99.00

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. nois

Atidarymą pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 val.

Budriko radio valanda leidžiama kiekvieną ketvirtadienio vakarą nuo 6 iki 7 val. vakarais iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

STIKLINĖS AKYS

LIUDVICA ŠIRMULYTYTĖ, Chicago, Ill.

Lilė buvo laiminga, kad išbėgo į gatvę. Išbėgo iš namo, prie kurio augo sena akacija. Aplink nieko nesimatė: nei didelio šuns, nei barzdoto žmogaus, tik reklamines šviesas ir monotonišką kasdienybę virtę aidėjų gatvės triukšmas. Šviesų ir triukšmo Lilė nebijojo. Gatvės sankryžoje ji atrodė bailesnė negu baili, jos akys žvalgėsi rėkiančiom spalvomis kaitėtuose vitrinų languose, gatvės šviesų judėjime, kas kart sustodamos prie, rankose tvirtai suspaustos, lėlės. Lilė mėgo žaisti.

— Vaikeli, sušalsi, — pro šalį skubėdama prabilo moteris. Lilė jos nepažino, nors jautė, kad moteris buvo teisinga, kad tikrai nakties vėsuma graibė jos plonus rūbėlius ir sklaidė ilgus lėlės plaukus. Mergaitė dar tvirtai apglėbė minkštą lėlės kūnelį ir bailiai perbėgo per gatvę. Staptelėjus nuo žemės pakėlė pametą raktam blizgančią grandinėlę, nerūpestingai nuvalė ją į lėlės suknelę ir vėl smulkiais žingsneliais nusukė gatvę. Kilęs vėjas nemandagiai mostais draikė mergaitės sijonėlį. Lilė skubėjo lyg norėdama pralenkti nakties greitį ar lenk tyniaudama su, vis stipriau, besibrauniančia baime.

— Dar tik iki ano raudono stulpo, — galvojo mergaitė ir, pagreitinus žingsnius, pradėjo bėgti. Lilė bėgo pralenkdamas turtingas miesto krautuves, gražiai apsirengusius žmones ir jai atrodė, kad viskas judėjo dvigubu greičiu: ir gatvė važiuojančios mašinos, ir ramūs praiviai. Pribėgus raudoną stulpą mergaitė sustojo. Kaire ranka nubraukė grubiai išblakiusius plaukus, o dešiniąja vis labiau glaudė ir glostė savo lėlę, tačiau jos žaislas tom pačiom akim, pro Lilės plaukus pluoštą, žiūrėjo į atsilikusį gatvės grindinį: žiūrėjo ramiai ir bejausmėm akim.

Lilė sustojo prie krautuvės lango prie raudono stulpo. Ji visu kūnu prisiglaudė prie šalto vitrinės lango neatsargiai priplodama kaktą ir nosį.

— Koks gražus meškiukas... Atsargiai stiklo paviršium šliaužinėjo maži piršteliai sustodami nuo žaislo prie žaislo, nuo lėlės prie meškiuko. Lilė žiūrėjo į žaislus, skaičiavo dažytus kareivėlius, kurie surikiuoti vitrinose lango buvo panašūs į medinius didvyrius be teisės judėti ir žengti į kovą. Visur tamsiam vitrinose fone tampėsi aštrūs angelų plaukai ir, laudžiamas įkyrias iliuminacijų šviesas, ore tingiai supės stiklinės žvaigždės. Lilė žavėjosi mediniais žaislais, stiklinėm žvaigždėm ir šis mažas, nejudrus kampelis jai buvo panašus į naują kasdienybę, naują pasakų karalystę. Ji vis glaudėsi prie lango, lyg norėdama peržengti tą stiklinę sieną, kuri skyrė jos įsivaizduotą pasaulį nuo tikrovės.

— Tą vežimėlį ir su kasom lėlę tėtis žadėjo nupirkti... bet nebeperks, — galvojo mergaitė ir mažo nusikaltėlio akimis žiūrėjo į ramius žaislus krautuvės gyventojus. — Aš negeru... gal gimtadieniui nebenupirks kudelto šuniuko... bet juk žadėjo. Ot, jeigu aš dabar greitai grįžčiau, užbėgčiau laiptais į viršų, gal tėvelis ir nežinotų kur buvau, gal tada ir nupirktų... šuniuką... vežimėlį... ar naują lėlę...

— Mergyte, tu pametei...

Lilė atsiplėšė nuo lango ir matė kaip moteris, pakėlus lėlę, atidavė jai.

— Ačiū, — baugiai ištare ir suteptą lėlę abiem rankom priglaudė prie savo kūno. — Kur taip vėlai viena vaikštinėji? Gal paklydai? Lilė iš rankos iškrito blizgan ti raktų grandinė. Atbula netvirtais žingsniais pradėjo trauktis nuo moters, kuri to-

kiom pat' dilginančiom akim žvelgė į bailią mergaitę, kaskart žengdama vis arčiau.

— Ko bijai, jei viena tokiu laiku vaikštinėji, turi būti drąsi. Lilė keletą žingsnių ėjus atbula sukosi bėgti, bet atsimusė ir jautė, kad kažkas pagavęs tvirtai laikė jos kairiąją ranką. Ji norėjo sušukti "skauda", sušūkti ir bėgti, bet neturėjo drąsos.

— O, jūs pažįstate tą mergaitę?

— Ji mano nuomininkų duklė. Vyriškis švelniau paėmė Lilę už rankos, bijodamas įskaudinti jos trapų kūnelį. Lilė jautėsi drąsiau, nes pažino namo šeimininką. Ji nebijojo ir mažais, lieknais pirštais apvijo didelę šeimininko ranką. Guminė lėlė vis tom pačiom akim žiūrėjo į gatvės grindinį.

— Jau ne pirmą kartą...

— Ar ji dažnai bėga iš namų, ir dar vakare?

— Ji nebėga.

Vyriškis, tartum abejodamas ką pasakė, klausiančiu žvilgsniu pažiūrėjo į Lilę. Jis nematė mergaitės akių, jos žiūrėjo į grindinį, kaip ir lėlės...

— Nebėga, tik išėina iš namų...

— Ar ji viena šeimoj?

— Viena ir turi tėvus. Sakė, kažkur Vokietijoje palikta senelė, tėvo motina. Atrodo, kad ja rūpinasi.

Moteris abejingu mostu nubraukė plaukus nuo Lilės veido.

— Graži mergaitė. Aprengta nepigiais rūbais. Tėvai turėtų būti turtingi.

— Tėvas, nors ateivis, išsikovoj valdžios darbą, motina dirba miesto raštinėj. Pasakojo ka daisė buvęs karininkas, žmona — artistė.

— Keista, jie daug ką pasakoja apie praeitį. Beveik visi buvę žymiais asmenimis... Ar jūs nesuksi dar namo, mergaitė gal sušals?

— Galime eiti.

Visi trys nuo raudono stulpo iki gatvės sankryžos ėjo tylėdami.

— Tai, kaip šakiau, — tęsė moteris, — jie visi čia pasidarė garsūs. Keista, kartais negaliu suprasti.

— Nesiginčiju, aš esu tik namo šeimininkas, o jie — mano nuomininkai. Moka pinigą, o jų praeitis man visai neįdomi. Ar jie matė tą karą ar ne, man visai vistiek, tik dabar radęs mergaitę turiu parvesti ją namo.

Plačia didmiesčio gatve nuklykė raudona mašina. Šaligatvius dengė reklaminių šviesų šešėliai, nesimetriškai išsitarę ant begėdiškai nuogo grindinio. Dažnai šią nuogybę numindavo praeinaš žmogus. Artėdama prie namų Lilė traukė šeimininko ranką.

— Eime, juk čia jau namai!

— Nenoriu, — nedrąsiai prabilus spyrė Lilė, — nenoriu...

— Jie šiandien irgi turi bailių. Klausė, prašė raktų nuo rūsių. Daviau!

— Baliau? O, jie visi mėgstą... sako toks paprotys.

— Taigi, balius virtęs papročiu beveik kiekvieną savaitę. Kaip ir mumsibosta?

— Neisiu, tėvelis bars.

Mergaitė, atsisirdama drąsiau, mėgino išnerti savo riešą iš tvirtos šeimininko rankos. — Nebeuipirks man... — Bet ir mergaitės atkaklumas, užsispyrus atrodo. Kaip vardas, Lilė? Žiūrėk, lėlė ištėpė tavo suknelę.

Remiai, gal net abejojančiai, Lilė apžiūrėjo sudėmetą suknelę ir dar tvirtiau apkabino savo lėlę, kuri šaltu, lediniu veidu rėkė aplinkos ir jos nesuprato.

— Neužsispyrus ir labai tyli mergaitė. Palikta viena visada tyliai viršuje žaidžia.

— Neina į mokyklą?

— Dar ne.

Visi prisitartino prie namo, šalia kurio augo sena akacija. Pirmo augšto buto langai neužleisti drąsiai drėbė į akacijos šakės kambario apšvietimą ir tylių, sunkų triukšmą.

— Pas vienuolės į darželį irgi neatiduoda, juk gana turtin-gi!

— Neatiduoda.

Lilė klausėsi, bet nesuprato.

— Mergaitė jie myli, gražiai rengia, kiekvieną savaitgalį veda į krautuvę prie raudono stulpo ir perka žaislus, kad žaisdama nesimaišytų tarp svečių. Tik pamatytumėt — visas jos kambarys tai žaislų krautuvė. Perreikais metais, kada dar neturėjo savo mašinos, dažnai atvažiuodavo senyvas dėdė ir visus kažkur išsiveždavo.

— Dėdė... dėdė žadėjo atvažiuoti!

Prašneko, tikrai prie namų jaučiasi drąsėnė, — linktelėjus tarė moteris.

— Dėdė žadėjo mane sekma-dienį anksti iš ryto, kai tik atsikelsiu, vežti į cirką... bet jeigu tėvelis pasakys...

— Nuves, vaikeli, lipk laiptais į viršų, juk tu drebai. Sušalai?

— Bet jūs pasakykit tėveliui, kad aš tik iki ano raudono stulpo nuejau... pažūrėti. Tėvelis vakar žadėjo nupirkti, bet pamiršo.

Lilė kilo namo laiptais.

— Kad turėčiau savo, gal būčiau šiandien jos neatvedęs, jau ne pirmą kartą mačiau ją iš slenkant iš namų. Nusibosta vaikui žaisti, eina žiūrėti naujų žaislų.

Neatsargiai nešama Lilė iš rankų iškrito guminė lėlė ir, tyliai besiversdama, krito laiptais.

— Mano lėlytė, — supieję mergaitė ir pribėgus atsargiai kėlė bežadę lėlę.

— Niekas jai neatsitiko, — ramino moteris. — Va, paimk ją ir bėk į viršų.

Moteris paėmė Lilę už rankos ir pavedė ją laiptais. Pro didįjį langą ji matė besilinksminančiųjų veidus ir girdėjo neblaivų juokų garsus.

— Jau vėlu. Pasimelsk į Dievulį ir eik, Lilė, gulti. Tavo mama dar neturi laiko...

Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiams duodamas puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atliktas darbas.

414 WEST 63rd STREET

Tel. ENG. 4-5883 arba ENG. 4-5840

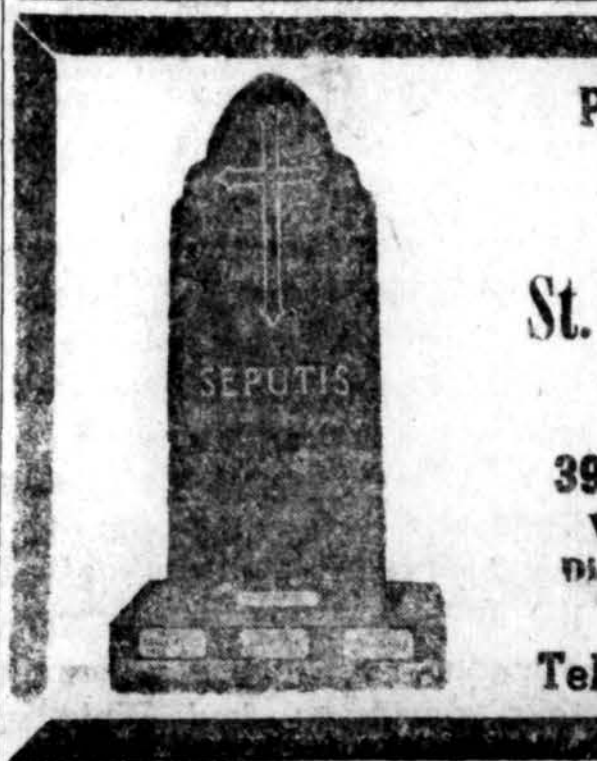
PIRKITE TIESIOG Nuo MR. NELSON

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th Street

Vienas blokas nuo kapinių. Didžiausias paminklams planas pasirinkimas mieste.

Telef. CEDARCREST 3-6335

— Kas yra Dievulis, ponis? — vojo moteris; grįždama nuo namo prie senos akacijos, kur su — Tikrai, tavo mama neturi dužusios gulėjo stiklinės lėlės laiko, — grįždama laiptais gal-akys.

TROOST - PACHANKIS MONUMENTS

CHICAGO'S MOST BEAUTIFUL SHOWROOM
6819-21 So. Western Ave. GROvehill 6 3745

JOHN W. PACHANKIS (Pat.)

Radio Broadcast Tuesday 8 p. m. WGES 1390 kil.

Open every day including Sundays — 9 a. m. to 6 p. m. and evenings by appointment.

— NEVER BEFORE WAS SUCH AN OFFER MADE — NO MONEY DOWN — Any monument selected now will be set before Decoration Day.

Automobile transportation to and from our showroom is always available — just give us a ring.

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 1410 SO. 50th AVE. CICERO, ILL.

GROvehill 6-0142
HEmlock 4-2644
TOWnhall 3-2109

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNIOS KOPYLIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. Yards 7-1741-2 ir Bishop 7-0481

4330-34 South California Avenue
Telefonas LAfayette 3-0440
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIQDĖS

Sargent, Whistler ir Cassatt paroda

Nuostabūs kūriniai Chicagos Meno institute

KAZIMIERAS ZORO MSKIS, Chicago, III.

"Intuicija yra svarbu paveiklo sukūrimui; ji yra bėgantis instinktas, kurį dailininkas turi pavyti, sugauti."

Jean Cosau

"Draugo" skaitytojus ankstybesniam straipsnyje apie Chicagos Meno instituto metines parodas supažindinau ir su pačiu institutu; teko rašyti ir apie Cezanne ir Matisse, kurių parodos pernai vyko tame pačiame institute. Šį kartą supažindinu tamstas su trim genialiais, praeitos generacijos, JAV tapybos meistras: Whistler, Mary Cassatt ir Sargent. Šią parodą suorganizavo Meno instituto Chicagoje kuratorius Mr. Frederick Sweet, kuris surinko jų darbus į parodą iš įvairių Europos ir JAV muziejų ir privačių kolektojų. Mr. Frederick Sweet padarė didelį kultūrinį darbą, kurį reprezentuoja parodos sutvarkymas ir pats parodos katalogas, duodas daug ir reikalingų žinių apie dailininkų gyvenimą ir darbus. Taigi, aš čia nekartosiu biografinių datų, kurios yra gausios parodos kataloge, o tik trumpai pasisakysiu apie jų kūrybą, epochą ir jų kūrybos išdavas.

Mary Cassatt (1844–1926), Sargent (1856–1925), Whistler (1834–1903) — visi gimę Amerikoje, bet Amerikoje mažai gyveno, todėl kartais Whistler ir Sargent randame kataloguose Londone, o Mary Cassatt kartais sutinkame pas prancūzų impresionistus.

Cassatt tapyba

Daugiau žinąs apie tapybos meno evoliuciją pamatys, kad jų visų gyvenamieji metai sutampa su impresionistų pasirodymu Europoje. Mary Cassatt, kaip daugiausiai gyvenančią Paryžiuje, šis sąjūdis labiausiai ir pagauna. Dailininkų Degas, Renoir, Eduard Manet, Sisley ir Claude Monet daug spalvinių atspindžių harmonizuoja jos drobėse. Ji turi lengvą piešinį ir gerą pajautimą tonuose; ji yra genialė, kur ji pajėgia ištrūkti nuo pažinčių su Degas ir Eduard Manet (Motina ir vaikas, Nr. 15). Tačiau "Skaitanti jauna moteris" (Nr. 23), "Motina ir vaikas važiuoja" (Nr. 8) tik žudo jos asmenybę, nes kad ir mažas, o vis dėlto šėšėliukas krenta ant jos nuo gerų pažįstamų. "Arbatos puodukas" (Nr. 6), nors ankstyvesnis, bet labiausiai pasisekęs savarankiškose spalvose, kolorito ir kompozicinio originalumo; lengvo piešinio, nors kiek sušpaustos erdvės; kas liečia epochą — atitinka visus impresionistų reikalavimus. "Loža" (Nr. 7), nors ir labai gražios spalvinės harmonijos, tačiau neapsiejo be prisiminimų apie Degas ir Renoir. "Moteris ir vaikas važiuoja" (Nr. 8), nežiūrint minties originalumo portretinėje grupėje, gali turėti užmetimų komponavime; kiek užkankintas technikai; būtų galima nutylėti apie kaikiurus girdėtus tolimus niuansus ir artimus tonus. Prie autentiškesnių galima priskirti ir "Moteris prie stalo" (Nr. 14). Tik nemanyčiau, kad gerai išspręstas viršūjų galvos, fone kabantysis paveiklo galas? Jis daugiau trukdo, negu padeda. Be to, šis kompozicinis variantas, taip pat daug sykių matytas ir kartotas.

"Motina ir vaikas" (Nr. 15), nors eskizinio traktavimo, — manau, pastatytas ant tvirčiausios originalumo ir tapybiškumo bazės. Čia Mary Cassatt

parodo daug genialumo mintyje, kompozicijoje, traktavime ir visame kame, ko reikalaujama iš aktualios tapybos. "Po maudynės" (Nr. 26) parodo, kad tapytoja yra virtuozė ne tik aliejuje, bet ir pastelėse. Suėjus į visumą — daug jausmų jos tapyboje, lengvumo piešinyje ir spalvinių tonų niuansuose; jos personažai psichologiškai logiški ir gyveni, kiekvienas savu charakteriu.

Sargento kūryba

Tuotarpui, kai Sargent ponios specialiai pozuoja. Be abejo, kiekvienas jo asmuo turi savo jūdės ir savo psichinį pasaulį. Tik jis neišsėina nei į sodą, nei į gatvę, nei į šviesesnį kambarį; jis pasitenkina tik salonu, foteliu ir išėjiniu rūbu: kaip dvaro damos eidamos į svečius, arba būdamas svečiuose. Tas tik parodo, kad Sargent pateko tarp aristokratų ir pamėgo jų skoni, dar tebesitęsiantį nuo 18 šimtmečio tradicijų. Tuo būdu Sargent portretai, nežiūrint į jo didžiausio virtuozizmo jo išpildyme, nepajėgė eiti kartu su meno pasauliu ir truputį atsiliko nuo savo laiko (impresionizmo). Čia nemėsiu, kad Goya apie šimtą metų, o El Greco, beveik tris šimtus anksčiau užgimę yra nuėję daug toliau kas liečia mūsų problemą dėl tapybinių sprendimų. Tai, kas mane žavi pas Sargentą — teptuko virtuozizmas ir charakterių psichologinė analizė. Čia jis didelis meistras, bet norėtusi jo drobėse rasti daugiau širdies ir naujesnių išėjimų, nes jo metuose Romanizmas ir Pseudo-klasizmas jau yra praėję, o akademizmas, kūrybos įsėkančiųjų, niekad nebuvo sutiktas geruoju.

Prie šitiek talento, gal, per didelį pasitikėjimas buvo savimi, ką norėčiau matyti jo, plačiu užsimojimu portretinėse drobėse. O turi genialumo davinį neabejotiną "Austrių rinkėjai" (Nr. 40) pilnai konkuruoja su Manet, Monet ir Sisley; jo šviesos, ypač techniškas išpildymas, net geresnis už anų. Kompozicija natūrali ir logiška — menodirbtino; ir nerasi čia bereikalingo efekto. Gi koks virtuozizmas dažų padėjimui se ant drobės! Arba, koks pasisekimas ir lengvos technikos talentas "Liuksemburgo sodai" (Nr. 41). Čia reiškiasi Sargento charakteris ir asmenybė, kada jis ištrunka iš salono ir savo damoms nebekalba komplementu. Šiuose paveikluose jam galima dovanoti ir kai kurią mažą diplomatią su Velasquez ir Eduard Manet.

Pažymėtini taip pat ponios Dyer portretas (Nr. 43) ir "Po nas Subercaseaux Venecijoje" (Nr. 44). Nors ir labai stipri portretinė grupė "Boit dukterys" (Nr. 47), bet mačiusiam Velasquez "Les Meninas", nepasako nieko naujo, nei didesnės. "The Countess of Lathom" (Nr. 64) padaryta pagal visus dvaro reikalavimus ir tradicijas. Esu tikras, Lathomo kunięikštienė buvo labai patenkinta ir gerai apmokėta. Taip pat ponia Saeson (Nr. 67). Sakau, argi reikėjo Rubens ir Van Dyck, maždaug, prieš pora šimtų metų kalbėti gražiau apie tuos pačius reikalus?

Akvarelėse — Sargent savam laike ir savo vietoje.

Mielasai Whistler

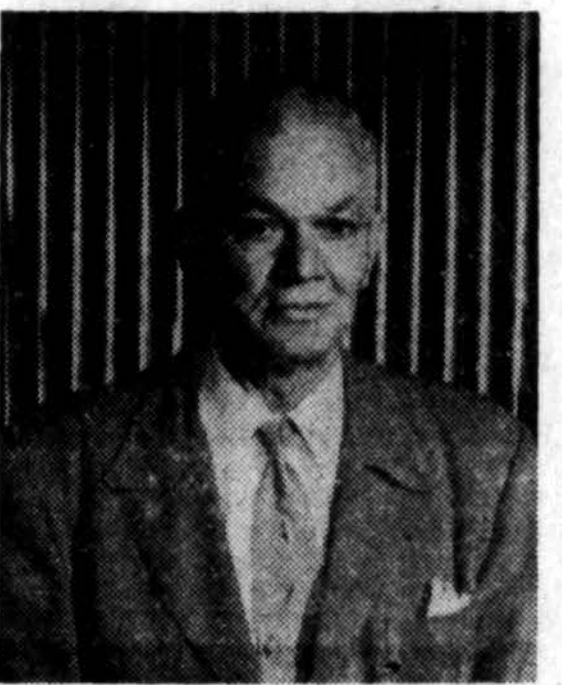
Bet už tai myliu Whistler. Jis tikras genijus ir neapvilias Jean Cosau tezę apie instinkto reikalingumą mene. "Galvos studijoje" (Nr. 92), pasirašytoje

1857 m. dar matosi Rembranto ir Gericaulto minčių (kuris jaunas nebuvo kieno nors sužavėtas!). "Prie Temzės" (Nr. 92), pasirašytas 1861 m., tulum dar galėtų priminti Eduard Manet, bet rimtesnei akiai jau aiškiai matosi savarankiškas ir savitas Whistler pasaulis. Galėtų paveikslas atrodyti perkrautes daiktais, kas necharakteringa kituose jo paveikluose, tačiau, ištikinančios ir gaivalingos tolimesnės erdvės paveikslas esančius daiktus tain vykusiai iškleido, jog nesijaučia perkrovimo. Nr. 94 jau matome Whistler su "Baltąja simfonija". 1862 m., pradėdanti rašyti sau skirtingą lapą meno istorijoje, 1863-65 metu "Battersea Beach" ir "Bridge" peizažai tik paryškina ir patvirtina gimstančią asmenybę su sava nuotaka, mistika ir snalvos ramybe ir nuosavu tikėjimu į grožį. Pirmaeilė komponavimo intucija, tematisko tikslumo pusiausvyros jutimas, minties ir idėjų originalumas.

Motinos portretas

"Motinos portretas" (Nr. 104), pasirašytas 1871 m., jau apsaugos nuo mirties Whistler, nors ir kaip seniai jo kūnas būtų miręs. Tai genijaus darbas, kuris verčia mus kalbėti jo kalba ir justu jo jausmais. Čia Whistler taip pat parodo mums, kad ir nedaug priemonių vartojant galima sukurti meno kūrinių. Jis yra ir klasiškas, ir modernus. Trys juodos masės atšveria tris pilkas masės; trys baltos dėmės ir trys, mažesnės, ruožai rusvos dėmės (veidas, rankos ir kojų suolelis). Juoda masė centre: apatinėje pusėje, ties viduriu, siekianti paveiklo kraštą į dešinę augstyn smailėdama, o jai kontrapunktu kairiajame trečdalyje nuo viršaus žemyn leidžiasi atitinkamu margumu kiek apnaikintą tolygi vertikali masė, apatinėje jungdamosi su juodąja, drauge sudarydamos vandens lašo ištįskimo fizinį principą (perkirtą pusiau), kurio tapybinę pusiausvyrą laviruoja mažesnė horizontalinė masė, kuri lyg pritvirtina centrinę masę prie vertikališios (kairėje) ir prie paveiklo krašto (dešinėje). Viršutinė, pilkoji keturkamp masė, lyg pakartota su mažų, balzganu paveiklu juodame rėme, kuris taip reikalingas balansuoti kėdės atlošą. Pačiam kampe augštai, dešinėje kita mažytė, kertuota, vertikali dėmelė (paveikslas) taip reikalinga pirmojo kontrapunktui. Kerutuotoji kojų kėdutė apatinėje, pilkoje, horizontalinėje masėje, lyg atgarsis, lyg atspindys dviejų pirmųjų ir kompozicinę jungtis trijų mažiausiųjų dėmių (veido, rankų ir suolelio). Vertikaloji kėdės atloša, persikryžiuodama per juodąją horizontalinę masę, lyg sudaro atramą visai kompozicinei harmonijai. Viršutinis fono paveikslas dar jungiasi puslankiu su rankomis ir senutės galva, išsukdamas kylančios, hosiškos muzikos jausmą, kurį didžiū balsu sustiprina apatinysis, didysis, masių puslankis.

Klasikas, norėdamas surasti "kompozicinę asį" čia ją taip pat suras. Ji eina per minėtą foną paveikslą, senutės kelius

P. Sarpalius
Pertvarkęs "Šienapjūtės" muziką

M. Petrauskas
Taip mūsų kompozitorius atrodė scenoje

ir (j. apatinę rėmo briauną atsimenčią) juodą masę.

Tai platieji, tylieji ir masiniai tonai ir, rečitatyvai, intervalai ir fūginiai motyvai žaidžia kaip kontrastas vertikaliėje masėje, kairėje.

Kokia stebėtina veiksmo krito ir kilimo linija! Ji prasižieda, pirmam trečdalyje, iš kairės, staigia vertikale krisdama žemyn, netoli apatinio trečdalo, ten lig sustoja trumpoje horizontalėje, vėl grįžta augstyn, kiek svirdama į dešinę, kur ties paveiklo horizontaliniu viduriu, lengvu vingiu į dešinę, išsklaido, ma smailiu lanku viršutiniame trečdalyje, dešinėje, o nuo čia — dešiniojo trečdalo viduriu nukrisdama žemyn per kėdės atlošą, beveik iki rėmo. Ten, pačioje lenktosios viršūnėje pasodinta tyli, rami, gera senutės galva, nuo kurios skarelės kampe pas krisdamas žemyn lyg tyliu akordu užgauna ir kiek pritildo šią vikriai bėgančią liniją. Kiekvienas kampas čia apgalvotas ir pajautas: nepajudinsi nei kėdės, nei suolelio; nei sienoje pakabinto paveiklo, nei senutės rankų, nei skarelės. Gi, pabandyk pajudinti didžiąją dra periją!

Whistlerio jėga

Pastatas yra didelis ir baigtas, taip kaip didelis ir baigtas yra Dievo pasaulis; neišmintinga ranka jį tik žaloti gali. Nei jo motina, nei kiti jo portretai ne pozuoja, o tik gyvena; jų mintys didelės ir mįslingos, kaip ir didelis sfinksas; jo žmogus, beveik, metafizinis, kurio kūne telpa daug didesnės dvasios už jo fizinį pavaldą. Kartais jis lyg norėtų surėkti ant virš jo esančių jėgų, bet perdaug kantrus ir džentelmenas, kad verktų (Duret portretas, Nr. 115), ir perdaug išdidus, kad rėktų (Chelsoos mergaitė, Nr. 118). Tai Whistlerio "Ecce Homo". Rudos žemės, truputis juodos ir truputis baltos, kiek geltonos ir truputis vermiliono (118), jo mėgiamausias spalvos pajėgė pasukti gyvenimui "Chelsoos mergaitė" su visa energija ir jėga, kuri dar gaunama jos metuose iš kosminės santvarkos. Ši jėga taip atrodo paprasta tarp pilko fono ir rusvai pilkų grūdų, tačiau, jeigu ji suriktų, — šis riksmas perlėtų klaukrai žemę ir dangų, — jis būtų toks didelis. Arba, iš kur galėto grįžti "Theodore Duret" (Nr. 115) su cilindriu dešinėje, su vėdukle ir moteriška suklele kairėje ir sutramdyta širdgėla veide? Jis ner stiprus, kad mirytų nuo šito skausmo. Kažkas aplėdo jo gerą širdį, — jis tai nori paleidoti savo viduje, niekam dėl to nieko nesakvdamas. Arba, kas gali abeioti, kad paveiklo tapybiškumo ir visu tapybinių problemų išsprendimo? Kartoti, kad Whistler yra didelis būtų banalu ir paprasta. Čia reikia surėkti, kad jis yra didelis, nes jis tapyboje mato taip muziką ir poeziją, jis į tapybą žiūri taip nat. kaip ir mūsų Čiurlionis — estetinės sintezės ekimis. Jam grožis yra nenadlomas, toks, koks jis yra paleistas į pasaulį iš Visatos: muzikas čia eirdi muzika, tapytojas mato tapybą, o poetas girdi žodį. Tarp Whistler ir Čiurlionio yra tik toks skirtumas, kad Whistler

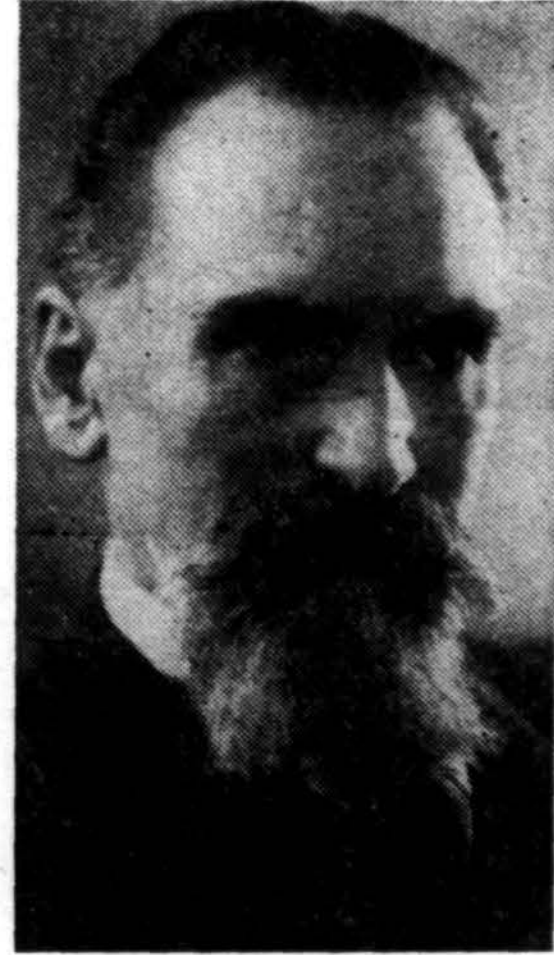
Atnaujinant operetę „Šienapjūtė“

JER. IGNATONIS, Chicago, III.

Operetę "Šienapjūtę", parašė kompozitorius Mikas Petrauskas apie 1909 metus, kurią atnaujintą stato "Dainavos" ansamblis š. m. sausio mėn. 31 d. Marijos Augšt. mokyklos salėje, 4 val. po pietu. Kai kas klaidingai ją sumaišo su anksčiau Lietuvoje statytoju G. Veličkės muzikiniu veikalu, taip pat "Šienapjūtės" vardu. Tai yra visiškai skirtingas veikalas. Pirmiausia, dabar statomoji "Šienapjūtė" yra operetė, originali M. Petrausko kūryba.

Pirmą kartą šią operetę statė "Birutės" choras 1910 m. sausio mėn. 2 d. Garrick teatre, Chicagoje, minint 25 metų lietuviškojo teatro Amerikoje sukaktį. Vėliau ji retai besirodė kur scenoje. Ir pats autorius nesistengė jos išvesti iš 14 savo sukurtųjų operėčių į pirmąją vietą. Neskubėjo jos ir atspausdinti. Iš visų savo sukurtųjų operėčių M. Petrauskas atspausdino berods tik 5. "Šienapjūtė" gi ir visos kitos liko rankraštyje.

Labai dažnai muzikinio scenos veikalo pasisekima nulemia ne tiek muzika, kiek veikalo turinys — libreto. Ir gražiausia muzika nepatraukia žiūrovo, jei scenoje nėra veiksmo. Panašiai yra atsitikę ir su operete "Šienapjūtė". Pirminei "Šienapjūtės" redakcijai libretą parašė K. Jasiukaitis, reikšė sis lietuviškoje spaudoje kaip

A. Varnas

Paruošė "Šienapjūtės" dekoracijas

beletristas-realistas. Tačiau šis libretas buvo visais atžvilgiais silpnas ir dėl to operetė "Šienapjūtė" buvo padžiauta į lentynas užmaršiai. Ir, jei dabar po tiek metų ji vėl įvedama į lietuviškąją sceną, tai yra nuopelnas muziko St. Sodeikos, "Dainavos" ansamblio dirigento.

St. Sodeika dar Lietuvoje būdamas domėjosi lietuviškos muzikos plėtra ir jos kūrėjais. Jam buvo prieinami visi M. Petrausko rankraščiai, kurie buvo laikomi Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekoje. Jo dėmesį atkreipė operetės "Šienapjūtės" muzika. Dainos melodinės, patrauklios ir negirdėtos. Bet gi taip pat ir liko neištraukta iš lentynos scenon dėl anksčiau nurodytos priežasties.

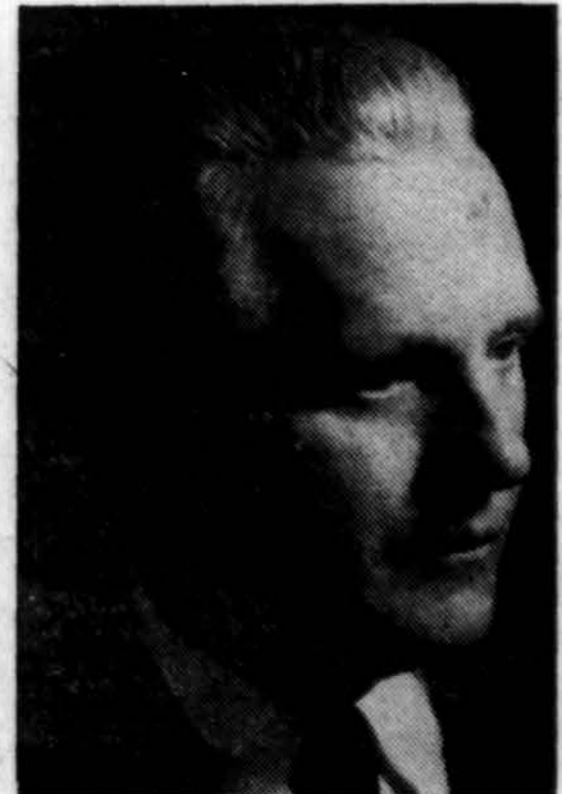
Chicagoje patirta, kad muzikas Petras Sarpalius (mirus 1953 m. lapkričio mėn. 4 d.), turi operetės "Šienapjūtės" rankraščio dublikatą. Kilo mintis

žiūri į Visatos santvarką per daiktus, juose surasdamas šią mistinę grožio sintezę, o Čiurlionis ima platesnę metafizinę erdvinę sintezės ekimis. Jam grožis yra nenadlomas, toks, koks jis yra paleistas į pasaulį iš Visatos: muzikas čia eirdi muzika, tapytojas mato tapybą, o poetas girdi žodį. Tarp Whistler ir Čiurlionio yra tik toks skirtumas, kad Whistler

operetei duoti naują libretą ir dar ją pataisius ir papildžius iš naujo įvesti į lietuviškąją sceną, kaip vieną iš geresniųjų lietuviškųjų operėčių. "Dainavos" ansamblis palaikė dirigento sumanymą ir pakvietė Gasparą Veličką parašyti operetei naują libretą ir ją režisuoti. Muzikinę dalį iš pagrindų pertvarkė Petras Sarpalius. Tokiu būdu ši operetė yra lyg ir visiškai naujas kūrinys. Muzikinė dalis išplėsta ir papildyta naujais paties P. Sarpalius ir kitų autorių kūriniais, įvesta visa eilė šokių. Be abejo, daryta atsargiai, kad nenuklytų nuo pagrindinio M. Petrausko muzikos motyvo. Reikia stebėtis, kad muzikas Petras Sarpalius puikiai sugebėjo atspėti M. Petrausko muzikos mintį, nors pats gimęs ir augęs Amerikoje, visiškai nepažinęs Lietuvos, savo kūryba gi visiškai sutapęs su lietuviškos liaudies dainos dvasia. Operetės libretas taip pat visiškai naujas ir harmoningai derinasi muzikos nuotakai. Tai yra graži Lietuvos kaimo gyvenimo iškarpa, kuri pavaizduota šienapjūtės meto fone, pilna humoro ir taurios meilės pavyzdžių.

Operetės "Šienapjūtės" atnaujinimas visais atžvilgiais yra reikšmingas mūsų kultūrinio gyvenimo įvykis. Pirmiausia, reikia pasakyti, kad tai yra vienas iš didesniųjų bandymų dabarties sąlygose teiktinėmis jėgomis sukurti lietuvišką operetę. Šio žanro veikalų ypač mes stokojame. Mažai kas iš mūsų kompozitorių domėjosi šiuo menu. Beveik vienintelis Mikas Petrauskas yra daręs pastangų šiai spragai užkisti. Jis yra su kūręs operėčių gana daug, tik, deja, per skubotumą jos nėra išbaigtos ir nelabai atitinka šių laikų scenos bei muzikos reikalavimus. Iš antro taško žiūrint operetės pastatymas "Dainavos" ansamblui yra savotiškas egzaminas. Pirmą kartą "Dainavos" ansamblis išsina scenon su didesniu muzikiniu veikalu grynai savomis jėgomis. Čia pasirodys naujos ir dar niekur neišbandytos jėgos, paties ansamblio ugdytos ir brandintos.

Operetės žanras, galima sakyti, yra grynai deserto dalykas. Dažniausia operetės jokių problemų nesprendžia. Tenkina žiūrovą lengvu ir estetiniu pasigrožėjimu, kartais net gana tuščių turiniu, ir tiek. Todėl operėčių pastatymas reikalauja preciziško išpildymo, kad žiūrovą patrauktų, sudomintų. Be abejo, kiekvienas eidamas į operetės "Šienapjūtės" pastatymą, atneš ir savus reikalavimus, kuriuos suformavo didieji Vakarų Europos operėčių meistreriai — F. Leharas, R. Straussas, Soupe ir kiti. Bet gi veltui įjėsoks šioje operetėje to tytyvų, kurie išvestų klausytoją iš lietuviškų lankų ir pievų į plačius tarptautinius dirvonus, užburtas kunigaikštis piliis, į ne-realias galimybes. Operetė "Šienapjūtė" yra savas, grynai lietuviškas kūrinys, artimas mūsų gyvenimams, mielas mūsų

St. Sodeika
Dainavos ansamblio dirigentas

širdžiai. Reikia tik pasidžiaugti, kad lietuvių veržlumas meninėje srityje nepalūžo ir jo kūrybinė jėga neišblėso. Tikėsimės, jog "Dainavos" ansamblis pasirodys pribrendęs operetės žanrui, lengvai išpės visus operetės pastatymo reikalavimus ir visuomenės neapvila.

Baigiama restauruoti

"Paskutinė Vakarienė"

Apie puspenkto šimtmečio metų senumo paveikslas "Paskutinė vakarienė", pieštas Leonardo da Vinci, labai rūpestingai restauruojamas, ir jau tas darbas eina prie pabaigos. Paveikslas išpieštas dominikonų vienuolyno sienoje Milane. Vieta buvo drėgna, be to — iškerdare arkides ir dar labiau paveiklo apačia, kas paveikslą apnaikino. Aštuoniolikame šimtmečiu dar jį apgadino neįgudusio atnaujintojo ranka, o vėliau — tame vienuolyne valgomajame prancūzai buvo padarę arkides ir dar labiau paveikslą apnaikino, nors pats Napoleonas buvo įsakęs jį saugoti. Dabar prof. M. Pellicciolo su dideliu rūpestingumu paveikslą atnauja.

Pusę milijono maisto tyrimams

Prie Stanfordo universiteto veikia Maisto Tyrimo institutas, kurs tiria maisto gamybos paskirstymo ir sunaudojimo problemas. NAGRINĖJA ir tarptautinius su tuo susijusius klausimus. Per paskutinius 6 metus tuo klausimu yra paskelbęs 13 didesnių knygų, o dar 5 spaudoje. Remdamas tą darbą Rockefellerio institutas paskyrė šiam reikalui \$500,000.

Tautų menas ir architektūra

Pelican leidykla pasiryžė atskirti monografijomis pavaizduoti žmonių meną, suplanavusi 48 atskirus leidinius. Jau pasirodė šios knygos: "The Art Architecture of India", "Painting in Britain", "Art and Architecture in France", "Architecture in Britain". Kritika šiltai sutinka šį planą.

Bušmenų paroda

Visame pasaulyje žinomas etnologas Martin Gusinde, kunigas, Washingtono universiteto surengė primityviausios genties, Kalahari bušmenų (esantių Afrikoje) gaminių bei nuotraukų parodą, pavaizduojančią jų kultūrą.

Agrikultūros knygynas

Okos Žemdirbystės institutas, esantis Quebeco provincijoje, Kandoje ir vadovaujamas trapių, turi žemdirbystės biblioteką iš 33,000 knygų ir 70,000 egz. periodikos, Gaunama 300 žemdirbystės žurnalų iš 52 kraštų.

Pasikeitimas studentais

JAV-se šiuo metu, vykdamas studentų pasikeitimo programą, katalikų pastangomis, studijuoją 79 vokiečių ir austrų studentai, gaudami demokratišką išauklėjimą. Tą programą NCWC numatėsi tęsti ir toliau.

Tiria nežinomus virusus

Paskutiniu laikotarpiu sustiprintas ligas sukeliančių virusų tyrimas, Rockefellerio fondas net pasirūpino jų tyrimo stotis įsteigti Trinidade ir Pietų Afrikoje, tam reikalui paskyręs \$300,000.

KOREKTŪROS ATITAIŠYMAS

Sausio 23 d. "Draugo" kultūriniam priede atspausdintam Algirdo Gustaičio rašinyje "Vilnius ir audros" 35 eilutėje iš viršaus vietoj 192, 195... turi būti 392, 395.